

BLIŽNICA
JANEZ MATOH
NOVO MESTO

„Sladkega“ bo tudi letos dovolj...

»Čudež« iz Kane Galilejske se v naših krajih spet ponavlja – Novi pridelek že gleda v kadi, sodi pa še niso prazni – Vsakoletno kričanje, »KAM Z VINOM?« bi lahko nadomestili z večjo, pametno potrošnjo pristnih domačih vin po dostopnejših cenah! – Kdo kontrolira uresničevanje zakona o vinu?

»Eha, eha! Jože, greš proti domu z vozom? Joj, prosim te lepo, bi mi nekaj peljal domov, ko si že tu?«

»Ih, seveda, kaj ti ne bi ustregel. Kar daj na voz, kar imaš!«

V prazen koš na Jožetovem vozu sta možaka hitro znosila iz trgovine nič več in nič manj kot šest vreč. Ne praznih, do vrha polnih sladkorja.

»Tristo kil sem ga vzel. Trgatev bo kmalu, pa se je treba pripraviti...«

Jože in njegov sosed sta sedla na vreče s sladkorjem in konja sta potegnili v breg po cesti mimo stelnikov z brezami. Možaka na vozu sta modrovala:

»Trtje se ne splača obdelovati. Vino je brez cene. Saj se še spomniš, kako so rekli včasih stari možaki: deset hektov vina ali par volov, enaka vrednost. A danes? Deset hektov vina je vredno največ 150.000 dinarjev, par volov pa 600.000 dinarjev. Kje se potem sploh še splača obdelovati vinograd?«

»Res je, splača se ne. Ampak brez pijače...«

»Saj to je tisto. Zato si moraš pomagati...«

»Kar pij brez skrbi! Tega sem napredal za sebe. Tak je, kot ga je bog dal. Nič ti ne bo po njem!«

Taki gostoljubnosti se ne moreš upreti, če te pot zanese med zidance. S Tonetom, ki me ni pustil mimo, ne da bi pokusil njegovo pijačo, sva stara znanca, zato sem mu na njegovo vprašanje, kako se mi zdi njegova pijača, odkrito dejal, da je za mene malce prekislja.

»Ha, imam tudi slajšega! Na, poskusi tega!« V resnici, drugo vino je bilo slajše, bolj pitno, kot pravimo.

Tone se je prijetno hahljal: »Vidiš, koliko se ti razumeš na vino! Kar pij, katero ti ugaja. Dosti ga imam Novi pridelek že gleda v kadi, sodi pa še niso prazni. Sicer pa, med nama rečeno, ni dobro da so sodi prazni. Radi zaplesnijo. Mi moramo pa tudi živeti...«

Vračajoč se od zidanice, sem se spomnil stare bahave prisposode dolenskih vinogradnikov: če je bilo vino kislo, je dejal: »Na, pij, takega je bog dal!« Če je bilo dobro in sladko: »Pij, takega sem pridejal!«

»Joj, kam bi dal?« toži te dni spet marsikateri vinogradnik. Seve tudi tisti, ki so lani v jeseni prijaviли pičel pridelek, ga kmalu »vsega« prodali, po kanigalilejskem čudežu in ne vem čem pa njihovi sodi še sedaj pred trgovijo niso prazni. Če bi bil veren, bi dejal, da je to čudež: ker pa nisem, sem prepričan, da modernost znanost atomske dobe sega že tudi v vinske hrame... »

Kmalu bo spet trgatev. Močno septembrsko sonce dobavlja grozdu stotine in stotine vagonov sladkorja. Te brezplačne dobave pa bodo deležni samo tisti vinogradniki, ki bodo počakali s trgovijo čim delj. In če ne bodo ravnali po stari uavadi: brenta je pobarvana od rdečega grozda. In škarf tudi. Poplahni oba z vodo in vrzi na grozde. Bo več ažupe! In potem bomo vsi spet složno tulili: »Kam z vinom?« Pa bi lahko mnogokrat ime vino dali med narekovaj in pod velik vprašaj... Menda pa imamo tudi zakon o vinu?!

JERNEJ ČRIČEK

ANES: SKUPŠČINI V NOVEM MESTU IN TREBNJEM

NOVO MESTO:

Sergej Thorževskij, predsednik občinske skupščine, je sklical za danes 4. sejo občinskega zbora, 6. sejo zbora delovnih skupnosti in 5. skupno sejo obeh zborov občinske skupščine, na kateri bo več zelo zanimivih in pomembnih vprašanj. Tako bodo odborniki razpravljali o razvoju storitvenih (terciarnih) dejavnosti v občini. Pripravljenih je nadaljnjih 17 statutov delovnih organizacij iz gospodarstva; skupščina bo o njih razpravljala in jih verjetno tudi potrdila. Življenjskega pomena bo dodelitev dodatnih proračunskih sredstev za družbene dejavnosti, ki so – skoraj brez izjem – v velikih stiskah. Sprejet bo tudi odlok o gradbenih delih, za katere ni potrebno dovoljenje za graditev, in več drugih važnih odlokov.

TREBNJE:

Ivan Gole, predsednik OS, bo vodil na današnji 14. skupni seji obeh zborov skupščine najprej razpravo o poslovnih uspehih gospodarskih organizacij v prvem polletju. Odborniki bodo nato razpravljali o celi vrsti novih odlokov: o družbeni kontroli cen v prometu na drobno ter obrtnih storitev in izdelkov; o sestavi svetov občinske skupščine, o prenosu zadev iz pristojnosti skupščine v roke njenih svetov, o uvedbi posebnega krajevnega samopripeva za Beli grič, Gornjo vas, Mokronog, Slepšek in Puščavo. Pripravljen je predlog o uvedbi razširjenega kmečkega zavarovanja za mladino in več predlogov o spremembi odloka o občinskem prometnem davku. Na vrsti so tudi volitve in imenovanja, sprejem jamstev in razne premoženjsko-pravne zadeve.

na minulo soboto pa so ga zaradi pomanjkanja udeležbe prestavili. Na plenumu bo predsednik odbora Bogo Abrahamsberg poročal o nalogah SZDL v priložnem obdobju, nato pa se bodo pogovorili o programu dela za leto 1964, 65.

BLIŽNICA DO GROBA

Blizu Springerjeve gostilne v Trebnjem so na razglasi deskj že več dni razstavljene slike, katerim komentar ni potreben. To so originalne fotografije najhujših prometnih nesreč, ki so se v zadnjih letih pripetile na cestah trebanjske občine. Z njimi naj bi predvsem spomnili; javnost in nepredvidne voznike motornih vozil, da cesta ni domače dvorišče, na katerem lahko vsakdo počenja, kar hoče, ampak le prepogosto bližnjica do bolnišnice ali celo do groba...

Vreme

OD 24. IX. DO 4. X. 1964

V splošnem nestalno vreme s pogostnimi padavinami in ohladitvami, zlasti med 24. in 26. septembrom, okrog 29. sept. in 2. oktobra. Dr. V. M.

Sola in štipendija še dolgo nista vse!

Prav je, da posvečamo kar največ pozornosti štipendiranju strokovnjakov, vendar ne gre zanemarjati odnosa do mladih strokovnjakov, ki prihajajo v proizvodnjo iz šol. S tem da smo mlademu človeku nudili štipendijo in ga izsolali, ni opravljeno vse! Od tega, kako ga bomo sprejeli, ko bo prišel v podjetje in kako mu bomo pomagali, da se bo v kolektiv laže vživel ter čimprej spoznal proizvodnjo, je veliko odvisno! Seveda pa mu moramo zagotoviti tudi ostale življenjske pogoje, kot so primerni osebni dohodki in stanovanje. Zaradi neurejenih stanovanjskih razmer, premajhnih osebnih dohodkov, nepravilnega odnosa kolektivov in še nekaterih drugih vzrokov je letos zapustilo novomeško občino 267 strokovnjakov s srednjo, visoko in višjo izobrazbo, kar 76 štipendistov pa se v času od 1960 do 1963 sploh ni zaposlilo v delovnih organizacijah, ki so jih štipendirale!

Če količkaj pretehtamo pravkar povedano, je na dani zaključek, da šola in štipendija še nista vse. Oboje je brez dvoma sestavni del kadrovske politike, toda kadrovska politika v delovni organizaciji mora biti stalna. Nekdo, morda še boljše: skupina ljudi se mora nenehno ukvarjati z vprašanji: kje dobiti potrebne strokovnjake, kako voditi štipendijsko politiko, koliko strokovnjakov bomo potrebovali v prihod-

njih petih ali desetih letih, kako izobraževati delavce v proizvodnji, da bodo kos zahtevnejšim strojem, ki jih bomo morali kupiti, koliko stanovanj potrebujemo, kako je s prehrano naših delavcev, kako z otroškimi varstvom itd. O tem mora razen neposredno odgovornih razmišljati tudi ves kolektiv.

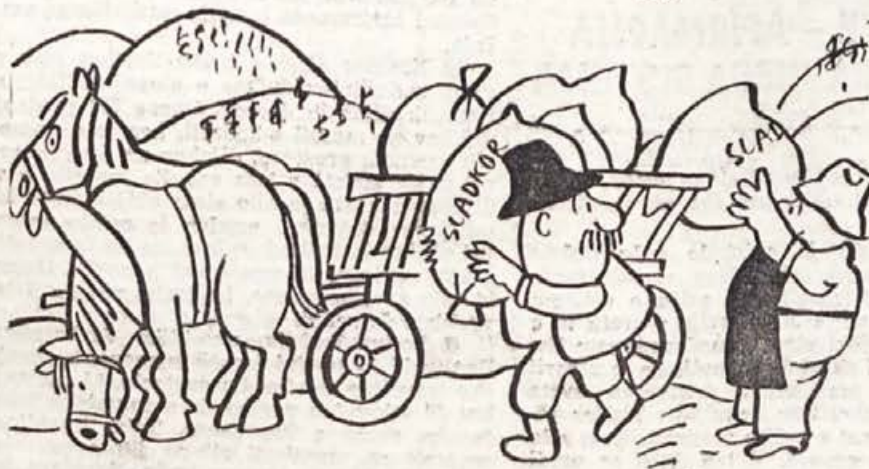
Če bomo zadostili vsem naštetim vprašanjem in še ko-piči podobnih, iz novomeške občine strokovnjaki ne bo-

do več bežali! Anketa o tem, zakaj je letos odšlo 267 strokovnjakov, je dala naslednje odgovore: 62 jih je odšlo zaradi nizkih osebnih dohodkov (Nadaljevanje na 3. str.)

V petek plenum SZDL v Ribnici

Jutri se bo v Ribnici sestal plenum občinskega odbora Socialistične zveze, ki je bil sklican sicer že

TE DNI PRED (MARIKATERO) ZIDANICO

— Kar je res, je res: vino sicer ni originalno, je pa sladkor!

Z nedeljskega XI. atletskega prvenstva Dolenjske v Novem mestu: Janez Matoh je z odlično tehniko preskočil 180 cm. Odlični prvenstva: pester spored in zelo dober obisk! Več o prvenstvu na 11. strani današnje številke (Foto: Janez Pavlin)

»Včasih je bilo tu vse polno vina, zdaj pa brišemo prazne kadi...« je pretekli teden povedal kmetijski tehnik STANKO BAJUK našemu novinarju ob obisku VINSKE KLETI V METLIKI. Bo klet, v kateri je prostora za 44 vagonov vina, še dolgo prazna? Več o tem berite v našem sestavku: 440 TISOČ LITROV NA ENEGA MOŽA — na 8. strani današnje številke!

Izjava inž. Dvoršaka

Cesta Metlika-Črnomelj je do Vranovičev že asfaltirana in zdaj manjkajo le še 4 kilometri cestišča do Črnomlja. Večjih objektov in zemeljskih del na nedograjenem obseku ni več in če bo količkaj ugodno vreme, bomo novo cesto 15. oktobra odprli.

KOČEVJE NI NAJDRAŽJE MESTO!

Posebna komisija je primerjala cene 162 artiklov, ki gredo v Kočevju najbolj v promet, s cenami v Ljubljani, Kamniku in Trbovljah: 168-krat so cene v Kočevju nižje kakor drugje, 131-krat višje in 39-krat enake. V Kočevju je cenejša specerijsko blago in vino, v Ljubljani (kjer so primerjali le 30 do 50 artiklov) je cenejša sadje, zelenjava in tehnično blago, dražje pa so alkoholne pijače. Kamnik je dražji pri specerijskem blagu, sadju in zelenjavi ter vinih, cenejši pa pri žganih pijačah, tehničnem blagu in tekstilu, medtem ko je Trbovlje dražje pri speceriji, tehničnem blagu in tekstilu, cenejša pa le pri alkoholnih pijačah. Kočevje torej kljub govoricam ni najdražje mesto v Sloveniji!

Samozavest je premalo za izvoz

Lesno predelovalni obrat LEPIS na Suhorju je ustvaril letos pri 92.300 dolarjih izvoza (to je približno 75 milijonov dinarjev) komaj 102.000 dinarjev čistega dohodka. Če bi vse kar naredijo izvažali, bi ostali brez skladov in brez možnosti za razvoj! Rešuje jih proizvodnja za domači trg, saj so z njo v polletju ustvarili za okoli 3 milijone dinarjev skladov. Ker je podobnih primerov najbrž več, si oglejmo LEPISOVEGA malo podrobneje.

Se pred nekaj leti je LEPIS 85 odst. proizvodnje prodajal na tujih tržiščih in le 15 odst. na domačem. Lani sta bila izvoz in domači trg v razmerju 75:25 odst., letos pa so zastavili plan tako, da bodo izvozili 60 odst. proizvodnje, 40 odst. pa prodali na domačem tržišču. Izvoz je začel upadati v času, ko se v prodaji in na tržišču čedalje bolj uveljavlja zakon ekonomike.

Neposredni vzroki za to so, če jih hočemo naštetih posamezno, dokaj preprosti. Ce-

ne na tujih tržiščih so stalne in je pač treba prodajati po njih, ker drugače ne gre. Surovine, ki jih uporabljajo v proizvodnji, se že nekaj let dražijo, zunanje tržišče pa takšnih podražitev ne prizna.

Lesno predelovalni obrat LEPISU, ki dela za izvoz, je letos pri 35 milijonih dinarjev proizvodnje ustvaril, kot smo že omenili, komaj 102.000 din čistega dohodka. Zaga in obrat stavbenega pohištva sta pri 39 milijonih bruto proizvoda ustvarila 2.972.000 din čistega dohodka. Pri tako

majhnem dohodku je izplačilo draginjske doklade seveda predstavljalo precejšen problem. Po 1500 din draginjskega dodatka na delavca zneso do konca leta 2.800.000 din v bruto znesku. Do konca leta pa bodo v LEPISU ustvarili približno 10 milijonov skladov, za okroglo milijon pa se bo steklo še amortizacije. Po izplačilu 7 milijonov anuitet in 2.800.000 din za draginjsko doklado bo ostalo kolektivu v skladih 1.200.000 din.

Zaradi naštetih vzrokov proizvodnja za izvoz zmanjšujejo. »K sreči jo lahko, ker bodo kreditne obveznosti do Jugobanke letos poravnali!... Izvoza ne nameravajo opustiti popolnoma, ker vedo, da je težko navezati stike s tujim kupci. Odslej bodo izvažali le nadstropne otroške posteljice, pri katerih se jim obeta nekoliko večji zaslužek, ter viseče police. Izvoz države za čopiče in stolov pa so popolnoma opustili. Zlasti zadnja dva izdelka nista nudila prav nobenega zaslužka.

Pri tem se nehote vsiljuje vprašanje, zakaj niso izvoza že prej preusmerili v izdelke z večjim zaslužkom. Odgovor je pri roki: še pred nekaj leti, ko je bil kolektiv Lepisa v velikih težavah, je bila strojna oprema slaba,

delavci pa neizkušeni. Na preprostih izdelkih so se morali učiti proizvodnje, zdaj pa že lahko delajo tudi zahtevnejše izdelke. V tem času se je bruto proizvod na posameznika povečal od 800.000 din na 2 milijona na leto, vrednost osnovnih sredstev pa je porasla iz 17 milijonov na 39.402.000 din. Zdag bodo delali predvsem stavbeno pohištvo za domači trg po katerem je veliko povpraševanje.

Primer Lepisa in njegovega izvoza je poučen. Poučen zahtevajo, ker imamo pri nas izvoz v vsaki občini sobešana na nekaj podjetij, ki so ga po sodbi vseh zaradi neke družbene zavesti dolžna uresničevati. Ekonomski zakoni pa ne poznajo meja in se tudi pred zavestjo ne ustavijo. Zaključni račun mora prikazovati čisti dohodek, ker je samo v tem zagotovilo, da bo kolektiv lahko živel in se razvijal. Vse torej kaže, da bo treba izvoz pametno porazdeliti po vseh ustreznih podjetjih in vztrajati pri tem, da vsako ugrizne v to kislino jabolko, ki bo najboljši izpit iz ekonomike v proizvodnji.

Državljanji zaupajo svoje dragocene radijske in televizijske aparate servisni delavci na Glavnem trgu. Fantje že dobro popravljajo, kaj pa če recimo izbruhne požar — iz tako natrane delavnice bi bilo nemogoče reševati večmilijonsko vrednost. Da o delovnih pogojih sploh ne govorimo...

KGP KOČEVJE: nad 25 milijonov za izobraževanje

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje je letos namenilo 6 milijonov dinarjev za štipendije. Z načrtnim štipendiranjem si podjetje že vrsto let nenehno zagotavlja strokovne delavce, vse pa temelji na natančnem načrtu potreb in možnosti za več let naprej.

Doslej so štipendirali 21 študentov na višjih in visokih šolah, z novim študijskim letom pa so razpisali še deset štipendij na ekonomski, gozdarski, agronomski in veterinarski fakulteti in nekaterih višjih šolah. Posebno zanimiv je način štipendiranja, za katerega lahko trdimo, da se je kar najbolj približal dejanskemu nagrajevanju, štipendija pa tudi zagotavlja študentu nemoten študij. Začetna štipendija je na fakultetah 14.000 din, ob koncu semestra pa dobi študent za vsak opravljen izpit še 400 din, tako da štipendija absolventa že znaša okrog 25.000 din ali celo več. Na srednjih šolah je začetna štipendija 10.000 din, za vsak letnik pa dobi študent še 1000 din. Med počitnicami prihajajo študentje na enomesečno obvezno prakso v podjetje, kjer načrtno spoznavajo vse faze dela. Ko dokonča študent študij in se v podjetju zaposli, že dobro pozna način in značilnosti dela in ga ni potrebno posebej vpeljavati. In kar je najbolj značilno: študent ves čas čuti, da je njegovo podjetje z njim, da nekdo res skrbi zanj, da ni med njim in štipenditorjem edina vez vsakomesečna štipendija, pač pa redni sestanki vsaj dvakrat letno.

Kmetijsko gozdarsko posestvo podpira tudi vse možne oblike izobraževanja na delovnem mestu v večernih šolah, tečajih, seminarjih ipd. Letošnji program predvideva 19 milijonov dinarjev, prispevek občini za financiranje osnovnega šolstva pa znaša skoraj pet in pol milijona dinarjev.

Kljub temu, da so štipendije KGP razmeroma visoke in nudijo zelo ugodne možnosti za študij, pa je presenetljivo, da je zelo malo štipendistov iz domačih krajev. Letos so n. pr. dobili tudi štipendije celo v Zagrebu, medtem ko vemo, da naši študentje iščejo štipendije v drugih, oddaljenejših krajih... (fg)

Na Dolenjskem dobra vinska letina

Ceprav vreme ni bilo najbolj naklonjeno letošnjim pridelkom, pa pričakujejo dolenjski vinogradniki dobro vinsko letino. Trgatev se je ponekod že začela, pohiteli pa so te dni zlasti tisti, ki imajo potrgalce. Glavna sezona za trgatev bo v začetku oktobra. Napovedi vinogradnikov, ki so že pripravili posodo, pravijo, da bo letos dovolj dobre kapljice. Sicer pa počakajmo še nekaj tednov, da bo trgatev končana! Komur se ne bo preveč mudilo (takih vinogradnikov pa imamo žal v naših krajih preveč!), bo privoščil trtam čimveč septemb-rskega sonca, s tem pa sebi večji dohodek in vsem boljše vino!

Nenavadno slab promet na sejmišču

Rejci živali zaradi obilnih padavin v noči od nedelje na ponedeljek niso pripeljali na novomeško sejmo toliko prašičkov, kot smo pričakovali. Vsega skupaj je bilo kupcem na voljo le 188 manjših in 4 večji pujski in ker jih je bilo tako malo, je bila cena tokrat precej višja. Prašičke so prodajali po 7.500 do 25.000 din.

Dva dni po Sloveniji

Sindikalna podružnica trebanjskega podjetja »Kemo Oprema« je organizirala za svoje člane dvodnevni izlet po industrijskih in turističnih krajih severne Slovenije. Okrog 40 delavcev in uslužbencev si je 12. in 13. septembra ogledalo mariborsko »Metalno« in hidrocentralsko na Dravi, nato pa lepote in zanimivosti Mislinjske, Saleške in Logarske doline s Pohorjem, Celje, Kamnik in druge kraje.

Devetnajst štipendistov ZB

Člani ZB, ZVVI in ZROP trebanjske občine so v anketi občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV navedli, da prejema devetnajst njihovih otrok štipendije od 8.000 do 16.000 dinarjev. Čeprav to število verjetno ni povsem točno, zagotovo vemo, da še zdaleč ne ustreža dejanskim potrebam po številu in višini štipendij.

Učiteljem stanovanja, krajevnemu uradu boljše streho

Zaradi pomanjkanja stanovanj v Sentrupertu ni dovolj učiteljev. Nekaj učiteljskih stanovanj bodo uredili v bivši Knezovi hiši, ki jo je občina odkupila, da bi preselila krajevni urad iz neprimeren prostorov. Stare prostore krajevnega urada bo zasedel invalid Izidor Kovaljev in jih preuredil v stanovanje.

PREMALO CELO ZA GRAMOZ!

Poti in ceste, po katerih se pride v Sentrupert, so slabe in jih je treba popraviti. Vendar tega ne bodo mogli napraviti s 100.000 dinarji, ki jih je za taka dela namenila občina. Tega denarja pa bi bilo premalo celo za gramoz. Organizatorji ureditve si zamisljajo delo tako, da bi občina križla stroške poti in cest, jarke za kanalizacijo pa bi izkopal prebivalci sami.

TI »ŽVENIRJI«!

»Geometri smo in naša sila podrla je...« Tako se pričinja »himna« dijakov, ki se pripravljajo na geometrski poklic. Praksa pa potrjuje, da kasnejši geometri v raznih zavodih in katastrofi ne ostanejo samo pri besedah, ampak si prizadevajo praktično slediti načelom svoje »himne«. Tako se npr. na Mirni (pa še kje) poljedelci pritožujejo, da si geometri znajo odstraniti ovire, ki jih motijo pri delu z instrumenti ali merjenju s trakom. Ovire morajo odstraniti, to je nujno, lahko pa bi pazili, da bi napravili čim

manjšo škodo. Polja, koder teko meritve, so prepričena z znojem poljedelcev, zato tem ne more biti vseeno, kaj kdo na njih počenja. Kmetovalci menijo, da bi radi pomagali geometrom, če bi jih ti poklicali na pomoč. Prav gotovo bi znali sami najti boljše poti čez polje, da bi bila škoda čim manjša. Malo več sodelovanja z lastniki zemlje tudi geometrom ne bi škodilo, saj bi se tako še povečal ugled, ki ga imajo med pribivalci že od nekdanj znani kot »žvenirji«.

Cele skladovnice televizorjev

V radijskem servisu invalidskega zavoda ROG v Novem mestu so do vratu založeni s škatlami televizijskih in radijskih aparatov. Tovariš Slavko Petre, šef servisa, je povedal, da so prevzeli servisna popravila za vse jugoslovanske tovarne radijskih in televizijskih naprav, medtem ko so se morali odreči zastopanju tujih firm, ker nimajo prostora za konsignacijsko skladišče. Tre-

nutno imajo v popravilu največ televizorjev. Elektronske industrije iz Niša (poznani kot RR), ker je le teh bilo največ prodanih. Kvarijo pa se najbolj zagrebški (RIZ), čeprav imajo vgrajene posebne stabilizatorske upore, ki jih RR nimajo. Televizorji se namreč najpogosteje pokvarijo zaradi začetnega sunka na petosti, ki ga taki stabilizatorski upori precej omilijo.

Pri televizorjih, ki jih dobe v popravilo, se kvarijo največ kondenzatorji, pa tudi cevi in upori. Znano je, da je evropsko povprečje okvar na televizorjih 2 do 3 na leto. Zato smo vprašali tovariša Petreta, kako je pri nas:

»Ljudje se sicer čudijo, kaj to, da je televizor tolikokrat pokvarjen. Vendar to je precej bolj komplicirana naprava kot radijski aparat in predvsem tudi bolj občutljiva. Jugoslovansko povprečje okvar je štiri do pet na leto,« je dejal.

Na mesec popravijo v delavnici več kot sto televizorjev in več kot dvesto radijskih aparatov, nekaj pa popravijo tudi kar na terenu. Osem ljudi, kolikor jih imajo zaposlenih, to lahko zdelo, vendar jim primanjkuje visokokvalificiranega kadra. Najhujša pa je stiska s prostorom. Razgledujejo se za novim lokalom, ki pa bi seveda zaradi značaja delavnice moral biti v centru mesta. n.

Posvetovanje v Brežicah

Predstavniki občinske skupščine in družbeno političnih organizacij brežiške občine so se danes teden zbrali na posvetovanju o aktualnih gospodarskih problemih občine. Posvetovanju so prisostvovali tudi gostje: podpredsednik izvršnega sveta SRS Janko Smole, predsednik gospodarske zbornice in član IS Riko Jerman, sekretar za šolstvo SRS Boris Lipužič, sekretar za promet Alojz Žokalj, sekretar za turizem SRS Janko Potočnik, glavni republiški urbanistični inšpektor inž. Jeran, predstavnik sekretariata za urbanizem SRS dr. Saje ter predsednik okrajne skupščine Celje Peter Sprajc. Predsednik občinske skupščine Brežice Milan Šepetavc je za uvod podal gospodarsko sliko občine, nakar se je razvila razprava o posameznih go-

spodarskih panogah in nalogah občine v prihodnjih letih. Obravnavali so tudi probleme družbenih služb, zlasti težave v šolstvu, kjer bo treba najprej odpraviti tretjo izmeno, nato pa še drugo.

Gostje so si po končanem posvetovanju ogledali brežiški muzej in nekatere gospodarske objekte v občini.

Šola in štipendija še dolgo nista vse!

(Nadaljevanje s 1. str.) Kov, 18 zato, ker niso imeli primerne stanovanja 187 pa zaradi raznih drugih vzrokov. Med slednjimi je prav gotovo precej takšnih, ki jim niso bili po volji bodisi osebni dohodki, bodisi stanovanje ali pa so zapustili podjetje zaradi nepravilnega odnosa do strokovnjakov. Tudi s 76 štipendisti, ki se v delovnih organizacijah, ki so jih štipendirale sploh niso zaposlili, ni nič boljše: 3 se niso zaposlili zato, ker ni bilo stanovanj, 6 zato, ker so jim ponudili neustrezna delovna mesta, 4 zaradi prenizkih osebnih dohodkov, 14 zaradi družinskih razmer, 49 pa se jih ni zaposlilo zaradi drugih vzrokov.

Ko že govorimo o odnosu kolektiva do strokovnjakov, naj omenimo to, kar se dogaja najpogosteje. Mlad strokovnjak je po 4 ali 5-letnem študiju prišel iz šole v podjetje. Prvič je prestopil prag tovarne (v času, ko je študiral, se ni nihče spomnil, da bi bilo dobro mladega štipendista med počitnicami povabiti naj pride v tovarno, da jo bo spoznal še preden so

zaposli ali pa ga povabiti na sejo DS, da bo bliže spoznal samoupravljanje v kolektivu) in se seveda ni znašel, kot pravimo. In že po 14 dneh se začne govorice: »Pet let smo mu dajali naš denar, zdaj pa še vjaka ne zna priviti na stroju! Koliko denarja smo vrgli stran, pa sploh ne ve kaj je stroje!« — Še in še bi lahko naštevali podobna modrovanja. Kaj preostane mlademu človeku, ki ga je kolektiv na tak način sprejel kot tučca? Nihče mu ni rekel tople besede, nihče mu ni pomagal, mu razkazal proizvodnjo, ga popeljal po tovarni in mu skušal svetovati! Vsi smo samo čakali, kdaj ga bomo lahko začeli spodnati...

- Zares, šola in štipendija
- ja še nista vse — potreb-
- no je tudi mnogo človeš-
- ke toplote in dobre besed-
- de, da bo mlad človek
- vzljubil okolje, ki mu bo
- posledji drugi dom in kraj,
- kjer bo lahko že čez kra-
- tek čas pokazal vse svoje
- zmožnosti in razvil spo-
- sobnosti do take meje, da
- ga bomo v kolektivu vsi
- veselili!

NOVO V BREŽICAH

Barvni filmi tudi na Bizeljskem

September je mesec, ko je na Bizeljskem najlepše. Zato ni čudno, da smo v nedeljo na prašni bizeljski cesti srečevali toliko raznovrstnih vozil. V vinogradih klopoteči že razglašajo trgatve in ko bo dozorelo grozdje, bo izletnikov še mnogo več.

Domačini imajo shajališče v združnem domu. Družabni so in se radi zbirajo na raznih prireditvah. To velja še posebej za mladino. V nedeljo so pričakovali neki govenjski zabavni ansambel, ki pa je »pozabila« priti. Več sreče so imeli tisti, ki so se namenili v kino. V domači kino dvorani so prvič gledali film v barvah na širokem platnu. Za Bizeljsko pomeni to veliko pridobitev, saj bo izbor filmov odslej lahko mnogo bolj pester.

Vse to je omogočil obiskovalcem kina na Bizeljskem Zavod za razvoj kulture in prosvete v Brežicah. Nekdanji projektor iz brežiškega kina so v Zagrebu temeljito

popravili in zdaj spet odlično dela. V dvorani združnega doma so namestili tudi novo platno. Kmetijska zadruga Bizeljsko je v kabini obnovila električno napeljava. Delo je opravila na lastne stroške. Kolektiv Kovine Bizeljsko je izdelal ogrodje za dviganje platna prav tako zastoj, kino Brežice pa

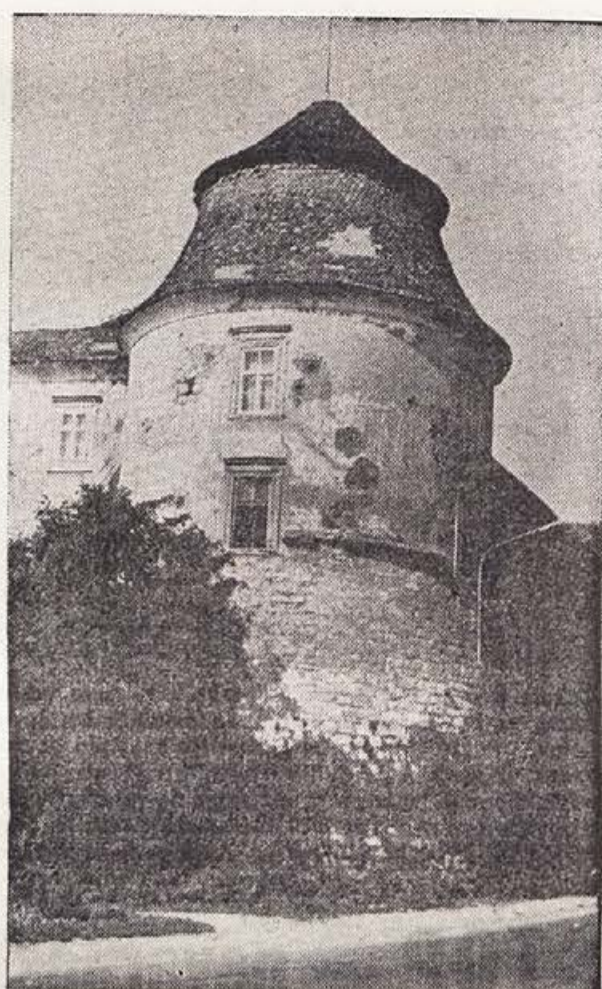
so bili vsi odgovorni videti zaskrbljeni. Vse se je dobro izteklo. Direktor Zavoda za razvoj kulture in prosvete Ivan Vogrinc je v razgovoru izrazil upanje, da se bo tudi obisk zdaj povečal in da se bo Kino Bizeljsko uvrstil med tiste, ki z vstopnino krijejo stroške filmov. Franc Balon, ki vodi kino, pa je ob tem zaskrbljeno dejal, da v dvorani ni peči. Če lani jih ni bilo, zato pozimi niso imeli nobenih predstav. Skušali se bodo sporazumeti s kmetijsko zadrugo, da bi ona poskrbela za peči. Upajo, da bodo uspeli in da gledalcem ne bo treba zmrzovati.

Na kmetijsko zadrugo se obračajo zaradi tega, ker je lastnik doma in dvorane. Občani želijo, da bi v domu dobili klubski prostor oziroma, da bi bil dom bolj oskrbovan. Menijo, da bi skrb zanj lahko prevzela krajevna skupnost. O tem so že večkrat razpravljali na zborih volivcev in čas bi že bil, da se to dokončno uredi. Jt.

BREŽIŠKE VESTI

je priskrbel nov gramofon in ojačevalne naprave. S skupnimi močmi so torej na novo opremili kabino in omogočili občanom boljše predvajanje filmov.

V kabini so se pred otvoritveno predstavo radovedno oglašali gledalci, da bi videli, kaj je obnovljeno. Operater je prišel predvajati film kar naravnost iz službe. Dokler ni bilo poskusno predvajanje kratkega filma mimo,

BREŽIŠKI GRAD. V drugem nadstropju grajskega stolpa je Posavski muzej ljudske revolucije

Želje in načrti občanov na Čatežu

Z razvojem Čateških Toplic se vključuje v turizem tudi vasica Čatež ob Savi. Prebivalci želijo svoj kraj urediti, ker takšen, kot je sedaj, ne more privabljati turistov. Najprej bi morali položiti kanalizacijo, da se bodo redno odtekle vse odpadne vode. To zahtevajo tudi sanitarni predpisi, saj ležijo ponekod vodovodne cevi kar v gnojnici.

Turistično društvo je vložilo prošnjo, v kateri prosi občinsko skupščino za dodelitev finančnih sredstev. Društvo je delovno in skuša za nekatere manjše izdatke zbrati

lastna sredstva. Občane spodbuja, da kar najlepše uredijo tajske sobe, hiše in okoličje. Pred nedavnim so se odločili, da bodo spremenili okoličje križišča pod nadvozom in pred gostilno Budič. Delo bo moralo najprej zastaviti podjetje za vzdrževanje cest in navoziti usklajeni gramoz na primernejše mesto. Turistično društvo bo nato poskrbelo za nasaditev okrasnega grmičja in postavilo klopi za sprehajalce in potnike, ki tam čakajo na avtobus.

Razen tega želijo, da bi na tem križišču stal kiosk za prodajo cigaret, spominkov,

razglednic in časopisov, ker v vasi ni nobene trgovine, čeprav sta bili pred vojno dve. Turistični kraj pa brez tega ne sme biti. Prebivalci kažejo voljo za razne izboljšave in pri njih že lahko govorimo o turistični zavesti. Želje, ki jih imajo, niso pretirane, čeprav vsega najbrž ne bodo mogli takoj doseči. Pripravljeni so sodelovati s prostovoljnimi delom pri urejanju kanalizacije, pa tudi pri vseh načrtih turističnega društva. Letos so se kar dobro odrezali in prestali prvo preizkušnjo. V treh mesecih so zabeležili 3.150 nočitev. Prihodnje leto bodo pripravili za tujce še več sob in računajo, da jim bo turizem prinašal iz leta v leto večji dohodek. -cy

Mladina za tesnejše stike z JLA

Mladinski aktiv v občini Brežice sklicujejo letne konference, ki bodo povsod zaključene do konca septembra. Na njih obravnavajo delo organizacij v zadnjem letu in vlogo ZMS v naslednjem obdobju. Vsi aktivni bodo okrepi sodelovanje z JLA na področju ideološkega dela. Predstavniki mladine iz garnizona Cerklje so se izrekli tudi za sodelovanje pri organizaciji kulturnega življenja. Mladin-

Živinoreja in setev v kooperaciji

Na Bizeljskem pripravljajo zadruga jesensko setev v kooperaciji z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci. Kmetijska zadruga ima na zalogi vse vrste semen in umetnih gnojil. Kmetovalci to jesen ne bodo v zadregi niti za gnojila niti za semena.

Zadruga je vpeljala pogodbeno sodelovanje tudi za vzrejo telet. Trije kmetje so jih vzeli v rejo po dvajset. Pitali jih bodo približno tri mesece, da bodo težki 200 kilogramov. Dva kooperanta sta prevzela sedem pitancev za baby beef in jih bosta prav tako oskrbovala tri mesece. Teleta kupi zadruga in nato oskrbuje kooperante vseskozi z močnimi krmili. Rejci imajo zagotovljeno

dnevno prodajno ceno mesa. Zadruga nudi kmetom tudi strokovno pomoč. Prvi koraki za pogodbeno živinorejo so torej napravljeni in bodo prav gotovo spodbudili k sodelovanju še druge kmete, ki trenutno še ne zaupajo v obojestransko korist.

IZ ARTIČ PIŠEJO

V Artičah bodo razširili pokopališče. Sredstva zanj imajo zagotovljena, le zemljišče morajo še odkupiti. Tamkajšnji prebivalci bi radi dogradili tudi prosvetni dom. Imajo samo dvorano, to pa je premalo. Pogrešajo predvsem klubski prostor, v katerem bi se sestajali ob jesenskih in zimskih večerih.

V Pišecah urejajo šolsko okolje

Pred osnovno šolo v Pišecah so ob cesti napravili nov oporni zid. V načrtu imajo ureditev celotnega okolja šolske zgradbe, le zemljišča bi radi še nekaj odkupili. Zaradi tega so tudi predstavili že dotrajano drvarnico na primernejše mesto. Ko bo imela šola možnost odkupiti del zemljišča, ki mejni nanjo, bodo imeli otroci lepši in obsežnejši prostor za igro in telovadbo. Igrišče bodo nato zasadili z živo mejo. Za oporni zid pred šolo bodo uporabili samoprispevek občanov in sredstva za investicije, ki jih bo v ta namen dobila šola.

NIČ POSEBNEGA NA SEJMIŠČU

Brežiški prašičji sejem je bil preteklo soboto kar lepo obiskan. Naprodaj je bilo 1050 manjših in 75 večjih pujskov, prodanih pa je bilo vsega skupaj 529 repov. Cena je za manjše gibala okoli 500 din, za večje pa med 400-450 dinarji za kilogram žive teže.

ZAKAJ IZGUBE V KMETIJSTVU?

V občini Sevnica sta dve kmetijski zadrugi in obe sta zaključili poslovanje v prvem polletju letošnjega leta s slovnio izgubo. To še ne napoveduje enakih rezultatov ob koncu leta, vendar je kljub temu treba videti, kje so glavni vzroki za takšno stanje. Občinska skupščina se je tega kritično lotila na svoji seji, pa tudi svet za družbeni plan in finance je namenil tem problemom precej pozornosti.

Vsekakor ne gre spregledati ugotovitve, da je na manjšo realizacijo vplivalo to, da zadruga nima več dohodkov iz gozdarstva. Prav odvojitev gozdarske službe pa je sprožila vprašanje združitve obeh delovnih organizacij v eno podjetje. Na ta način bi se lahko znižali stroški z zmanjšanjem zaposlenih v administraciji, pa tudi sicer bi bilo gospodarjenje bolj enotno. Vse to bodo v občini še proučili, kajti vsaka prehitra odločitev bi bila lahko škodljiva.

SEVNIŠKI VESTNIK

Oddaja gozdarske službe je veliko bolj prizadela sevniško zadrugo kot zadrugo v Krmelju. V Krmelju so si z ustanovitvijo mesarskega obrata precej pomagali. Ekonomičnost poslovanja se je zmanjšala v obeh zadrugah. Pri njunem gospodarjenju se poraja vrsta težav, s katerimi se spoprijemata, ko povečujeta lastno kmetijsko proizvodnjo. Obe zadrugi vlagata precejšnje investicije v svoja zemljišča, ki jim vložnih

sredstev še ne vračajo. Očitki kar tako počez torej ne bi bili pravični, čeprav se kaj rade širijo govornice, da družbena kmetijska proizvodnja premalo daje. To pa ne drži povsem, ker pri tem malo kdo pomisli, da družbena kmetijstvo močno bremenijo najrazličnejše davke: prispevek za socialno zavarovanje, prispevek za stanovanjski sklad, vodni prispevek, proračun-

ski prispevek, prispevek prometnim organizacijam, članarina zbornicam in drugi prispevki. Tako so za kmetijsko zadrugo Sevnica lani napravili pregled dajatev in v primerjavi z dajatvami zasebnega kmeta ugotovili, da je družbena kmetijstvo obremenjeno 8,75-krat bolj kot zasebno. Kljub temu pa je v določeni predelih še treba zniževati davke in tako preprečevati beg s posestev.

OSEBNI DOHODKI SE ZVIŠUJEJO, PA VENDAR...

V zadnjem letu postajajo osebni dohodki v sevniški občini realnejši in so se precej povečali. Povprečni mesečni osebni dohodki na zaposlenega so se v prvi polovici leta zvišali za 27 odstotkov. Od 27.240 dinarjev so narasli na povprečje 34.591 dinarjev. Največji skok ima konfekcija »Lisica« — kar za 59 odstotkov! V tej delovni organizaciji so bili prej osebni dohodki zelo nizki in še lani so znašali povprečno komaj 22.117 dinarjev. Letošnje povprečje je že mnogo bolj realno in znaša 35.358 dinarjev. Visoko povečanje sta dosegla Komunalno podjetje (44 odst.) in Metalna (42 odst.), za več kot 30 odst. pa so povečali osebne dohodke tudi v gozdnem obratu, gradbeništvu, železniškem prometu in trgovini.

Lani je bilo v občini še 47 odst. zaposlenih z osebni prejemki do 25.000 dinarjev. Konec julija 1964 je bil ta odstotek zmanjšan za več kot polovico.

Delovne organizacije pa tudi z 20 odstotki ne smejo biti zadovoljne. Številka je še vedno zaskrbljujoča. Z ustreznim zaposlovanjem kvalificirane delovne sile in izpopolnjevanjem kadrov, ki jih že imajo, bodo to lahko najlažje reševale.

ŠPORTNO PISMO IZ LOKE

Številni plakati na vseh vidnih mestih v Loki in okolici so opozarjali na prvo športno prireditve TVD Partizana, strelske družine in šahovskega kluba, ki je bila 13. septembra. Kot gostje so sodelovali nogometarji in igralci namiznega tenisa iz Hotemeža. V namiznem tenisu so Ločani Tavčar, Prunk in Srpič premagali Hotemež s 5:4, domači dogometarji pa so zmagali s 3:1. Gole so dosegli Vidic, Duh in Končič za Loko ter Pleša za Hotemež. Mimogrede naj omenimo, da je bil Partizan v Loki ustanovljen šele v letošnjem maju, zato so uspehi toliko bolj navdušili. V streljanju z zračno puško se je pomerilo 6 tekmovalcev. Slabši rezultati so posledica pomanjkljivega treninga. V šahu je Tavčar iz Loke odigral simultanko s tremi člani kluba (Išpovšek, Prašiček in Srpič) in vse partije dobil.

S. SKOCIR

Kapelska mladina brez pomoči

14. septembra je imel aktiv ZMS v Kapelah letno konferenco, katera pa sta se od povabljenih udeležila le predstavnik Socialistične zveze in gasilskega društva. Ob pomoči občinskega komiteja ZMS so hoteli narediti delovni načrt, kar pa se njegov predstavnik ni udeležil konference, so delovni program naredili sami. Sklenili so, da bodo sodelovali na vseh prireditvah in proslavah, s pomočjo KUD pa pripravili kakšno igro. Prav bi bilo, da bi množične organizacije mladini pomagale, ker osamljeni ne bodo uspeli izpolniti nalog, ki so jih na konferenci sprejeli.

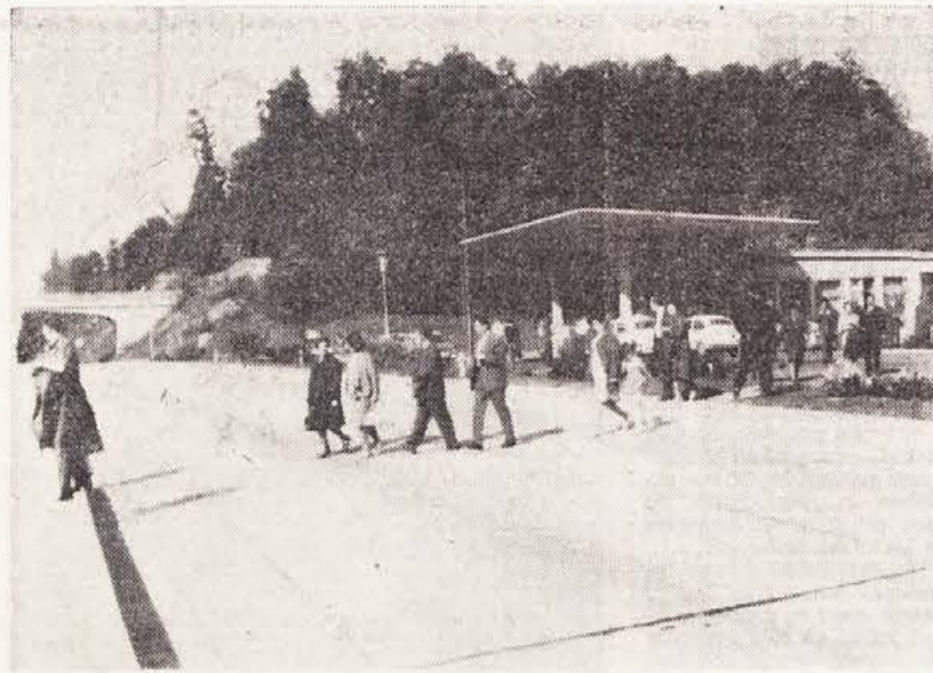
D. V.

Rebraste ceste in načrti za modernizacijo

Ob nenehnem naraščanju števila motornih vozil postaja iz dneva v dan bolj pereče vprašanje prometa na cestah v brežiški občini. Njeno področje prepleta 208 kilometrov cest drugega, tretjega in četrtega reda. Vse ceste so preobremenjene in vzdrževanje je izredno težko. Od naštetih kilometrov cest je asfaltiranih komaj 30 kilometrov. O stanju posameznih cest vedo najbolj točno povedati v prometni pisarni avtobusne postaje v Brežicah. Izredno slaba je zlasti cesta proti Sromljam. Pa tudi stanje drugih cest ni mnogo boljše. Vse so rebraste! Treba jih bo preorati, za kar so že dobili zagotovilo cestnega podjetja.

Za modernizacijo bo prišla v poštev najprej cesta Čatež-Bizeljsko-Kumrovec. Ta je tudi med najbolj obremenjenimi — 2071 ton v 24 urah. Dolga je 25 kilometrov in bi povezovala avtomobilsko cesto z zagorsko magistralo, kar bi bila velika pridobitev zlasti za izletniški turizem. Tujcem bi lahko precej približala celotno bizeljsko področje.

Tudi vsi mostovi so dotrajali. Največji promet je na železnem mostu čez Savo in Krko v Brežicah, ki ima nosilnost 9 ton. Zgrajen je bil 1907. leta in je za sedanji promet tudi mnogo preozek. Potem so potrebni obnove še trije leseni mostovi na Krki in štirje leseni mostovi na Sotli, ki so prav tako dotrajani. Povečani promet je torej prinesel s seboj vrsto novih problemov in zahtev po modernizaciji cestnega omrežja v občini.

Takole hodijo ljudje čez avtomobilsko cesto pri bencinski črpalki na Čatežu, mimo pa vozijo tuji in domači avtomobilisti tudi do 120 km na uro. Kako se da ustaviti avtomobil s tako brzino na kratkem in zato še bolj nevarnem ovinku, vemo. Če dežura pri takih prehodih miličnik, je za varnost vsaj kolikor toliko poskrbljeno — sicer pa je res samo še vprašanje časa, kdaj se bo tudi tu pripetila kakšna huda nesreča! Čez cesto hodijo mnogi seveda tudi takrat, ko ni miličnika. Most ali podvoz za pešce — to je zdaj vprašanje za čateško črpalko in restavracijo ob njej!

STOP — nevarnost na preži!

Čatež ob Savi, 20. septembra

»Danes je zadnji dan zagrebskega velesajma, sva se hkrati spomnila s službujočim miličnikom, ki je priganjal modro-belega fička v čateški klanec. «Stop! Parkiraj!» je zahteval prometni miličnik od treh tovrstnikov, ki so počasi prišli iz zagrebske smeri. «Od TNZ Ljubljane imam doma potrdilo, da smem voziti...» «Po predpisu, da za tovrstnike ob nedeljah od 6. do 10. ure ni dovoljena vožnja po avtomobilski cesti, vas ne pustim nikamor.» «Konzerve imam... Jaz pokvarljiv material... Jaz...» so po vrsti prepirljivo prosjaili vozniki.

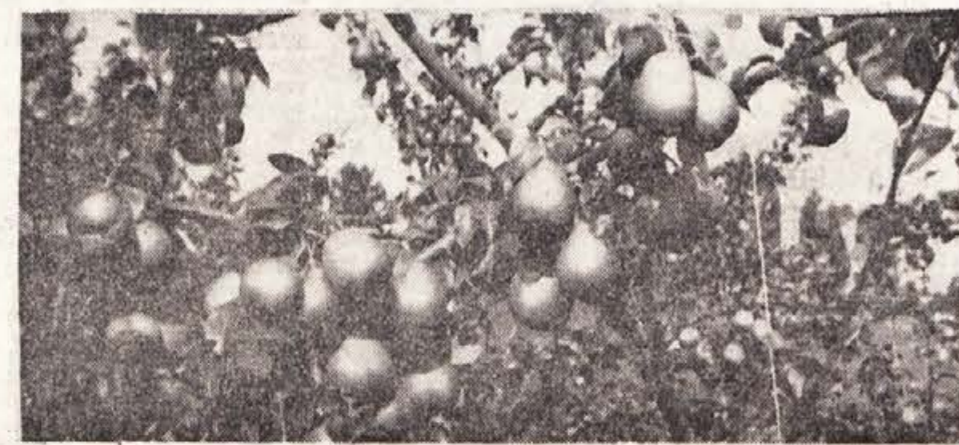
Domači in tuji avtomobili so s polno hitrostjo brželi po klanecu navzdol proti Zagrebu. Kakor upeni konji so se za njimi v presledkih pogajali polni avtomobili. Prenakateri so se ustavili pri bencinski črpalki. «Dvajset minut stojimo. Ha, mo, na malico!» so, velevali vodje potovanj. «Tovariš miličnik, grem lahko čez cesto?» «Previdno, samo previdno! Jih je počeli nagovoriti. »Saj smo reševalci, za nas se ne bojte,« so odvrnili potniki ljubljanskega avtomobila. Kolona osebnih avtomobilov je pridržala prav v trenutku, ko je cesto prečkala mlada tovarišica. Odjezdila so trobilna, nam, ki smo pričakovali, kaj bo, pa je zaprla sapo. Puncica je za las ušla nesreči.

»Ljudje takole izgubijo glavo,« je pripomnil miličnik, še ves vznemirjen zavojlo neprevidega dekleta. »Saj bi prepeval prehode, pa kaj, ko bi samo povzročil negotovarnje. To je množica.« »Tu bi bil potreben podvoz

Skoraj vsaka druga oseba umre zaradi boleznih srca

Raziskovanja, ki jih je izvedla Svetovna zdravstvena organizacija v več deželah, so pokazala, da je polovica smrtnih primerov posledica boleznih srca in ožilja. Z 48 odstotki je bila smrt zaradi boleznih srca med vzroki smrti leta 1961 na prvem mestu. Največkrat so bile srčne napake in bolezni ožilja vzrok smrti v ZDA, in sicer v 55 primerih od 100. Na drugem mestu sta Švedska in Avstralija, na tretjem pa Zahodna Nemčija s 43 primeri od 100. Izjema v Zahodni Nemčiji je Zahodni Berlin, kjer je bilo 49 primerov.

S skupnim številom 789

Petletna drevesca na kmetijskem posestvu v Mokricah so bogato obložena z lepimi sadeži. Na sliki: hruške za vlaganje iz mokriškega nasada

Zares je bil praznik mladih potarjev!

Veseli jih je bilo pogledati — postavna dekleta in briske fante, naše mlade potarje, člane kolektiva PTT podjetja Novo mesto, ki so se v nedeljo jutraj zbrali na I. zboru mladine svoje delovne organizacije na Ruperčev vrvu pri Novem mestu. Če pravi praznik, moramo hkrati dodati še: delovni praznik, saj so tudi tokrat združili koristno s prijetnim! Odlična organizacija, skoraj stodontna udeležba 106 mladincev in mladink kolektiva in 31 študentov našega PTT podjetja, veliko število domačinov in tujih gostov — vse to je poleg izredno lepega vremena dajalo svojstven pečat prvemu takemu srečanju mladih potarjev v Sloveniji. Slavlje je začel predsednik

organizacijskega odbora I. zbornice mladine novomeškega PTT podjetja Jože Kukec, ki ima poleg drugih prav gotovo največji zaslug, da je bilo srečanje tako lepo pripravljeno in da je ob sodelovanju starejših iz kolektiva tudi tako prijetno potekalo. Toplo je pozdravil udeležence zboru in jim zaželel, da bi prvi zbor mladine PTT podjetja kar največ prispeval k medsebojnemu spoznavanju, za dvigovanje strokovnega znanja in tovariške družabnosti. Direktorica PTT podjetja Dragica Rome je nato prisrčno čestitala mladinski organizaciji v kolektivu za pobudo, ki je rodila I. zbor mladine PTT podjetja. Poudarila je, da je v dojenjskih ptt kolektivih zaposlen razmeroma mlad ka-

der, saj je kar 56 odst. vseh zaposlenih delavcev v podjetju podjetja Jože Kukec, ki ima poleg drugih prav gotovo največji zaslug, da je bilo srečanje tako lepo pripravljeno in da je ob sodelovanju starejših iz kolektiva tudi tako prijetno potekalo. Toplo je pozdravil udeležence zboru in jim zaželel, da bi prvi zbor mladine PTT podjetja kar največ prispeval k medsebojnemu spoznavanju, za dvigovanje strokovnega znanja in tovariške družabnosti. Direktorica PTT podjetja Dragica Rome je nato prisrčno čestitala mladinski organizaciji v kolektivu za pobudo, ki je rodila I. zbor mladine PTT podjetja. Poudarila je, da je v dojenjskih ptt kolektivih zaposlen razmeroma mlad ka-

Še en prispevek za trojčke

Pretekli teden je poslal kolektiv tovarne zdravil »Krka« v Novem mestu za Korenetove trojčke 65.400 din, tako da se je vsega denarja doslej nabralo že 535.767 din. Za prvo silo so malčki iz Segonja preskrbljeni z najnujnejšim, še nadalje pa bo vsak prispevek dobrodošel.

Svetovna vojna na cesti

Po statističnih poročilih, ki so jih objavili pred kratkim, znaša število žrtev prometnih nesreč — mrtvih in ranjenih — v Angliji od začetka tega stoletja do danes deset milijonov. Število žrtev je tako veliko, kot bi bila Anglija v tem stoletju doživela tri svetovne vojne in ne le dve. Številke je moč primerjati z angleškimi izgubami v drugi svetovni vojni. Skupno je za posledicami prometnih nesreč v Angliji v tem stoletju izgubilo življenje nekaj manj kot 300.000 ljudi, več kot devet milijonov in pol pa jih je bilo huje ranjenih.

»ALUMINAUT« se bo potapljal 4500 metrov globoko

Ameriški znanstveniki in tehnični strokovnjaki so izdelali novo podmornico za velike globine, namenjeno preiskovanju oceanskega dna. Predvidevajo, da se bo ta podmornica — zgrajena iz aluminija, imenovani pa so jo »aluminaut« — potapljala do globine 4500 metrov. Posadka »aluminauta« — podmornica je dolga petnajst metrov — bodo sestavljali le trije ljudje. Kakor je izjavil predstavnik družbe, ki je izdelala podmornico aluminauta ni zgrajen v vojaške namene, temveč naj bi služil izključno znanstvenim namenom in predstavlja pomemben korak na poti k osvajanju oceanskega dna.

POROKA V CELICI SMRTI

36-letnemu na smrt obsojenemu Mehikancu Dykesu Simmonsu so dovolili, da se bo poročil v celici smrti v kaznišnici mehiškega mesta Monterryja. Simmons in njegova žena, 31-letna Američanka Beatrice Bragg, ki je trdno prepričana o obsojenčevi nečolovšči, bosta preživela medena tedne v posebni urejeni »poročni celici«.

Tile imajo najhitreje noge med mladimi pismonošci. Vsi pa so prehodili predpisanih 7 km od Ruperčev vrha do konca Birčne pot, kot bi jih marsikdo izmed nas.

Človeštvu grozi lakota

Profesor dr. Raymond Ewell, eden izmed vodilnih gospodarstvenikov ZDA, je pred dnevi izjavil, da grozi neopozneje leta 1980 vsemu svetu lakota. Po njegovem mnenju se človeštvo lahko reši pred njo samo tako, da v ogroženih in preobujenih delih sveta ustvari donosno poljedeljsko gospodarstvo. Stroški take pomožne akcije bi dosegli komaj desetino stroškov, ki bi bili potrebni za polet na Mesec z raketno slovesko posadko. Učenjak meni, da kontrola rojstev in njih preprečevanje ne bosta bistveno spremenili ali omejili visokega prirastka prebivalstva v preobujenih deželah. Če čez šest ali deset let se bodo pokazali grozeči znaki lakote v Indiji, Pakistanu in na Kitajskem. Samo nekaj let pozneje bodo tem deželam sledile Indonezija,

je nato čestil tudi Boris B. sekretar skupnosti »Prodejci Slovenije«, nakar glavno podjetje pozdravi predstavnik PTT podjetja Ljubljane in Marijovinar zastopnik Obk ZMS iz tega mesta. Vsi udeleženci so zatem odšli pred zbor padlih partizanov in uper v vrhu, kjer so z milo in recitacijo pogledali spomin junakov za podo.

SPEHI TEKMOVANJE

HOJA NA 7 KM DOLGI PTT ekipa OE Krško (Peter Matija Kranjc in Pavle Franž Kranj) in Tona Grešlanje z 139,50 točk. OE Novo mesto (Lado Štepec, Janez Hren) — 233 točk. OE Krško (Herman Gabrak, Pavel Brogar) — 192 točk. Novo mesto — Krško 3:0. Kranj — Starije 2:1. Kranj — PREDPISOVANJE V ZNANJU NOVIŠKEGA PTT podjetja OE Krško (Peter Matija Kranjc in Pavle Franž Kranj) in Tona Grešlanje z 139,50 točk. OE Novo mesto (Lado Štepec, Janez Hren) — 233 točk. OE Krško (Herman Gabrak, Pavel Brogar) — 192 točk.

»Leta 1961 nismo imeli na Dolenjskem niti enega naročnika za avtomatski telefonski priključek, letos pa število avtomatskih telefonskih priključkov že presega število ročnih. Konec letošnjega leta bomo imeli predvidoma že 9 ATC, v letu 1965 pa bodo vsa občinska središča in nekateri drugi kraji, kot so Semič, Sentjerne, Mira in Makrovo avtomatsko povezani z glavno in preko tranzitne telefonske centrale z drugim avtomatskimi mrežnimi skupinami...« je med drugim dejala v nedeljo na I. zboru mladine PTT podjetja Novo mesto direktorica podjetja tov. Dragica Rome.

Polharska noč na Grmadi

V turističnem tednu so v soboto na nedeljo na Grmadi organizirali polharsko noč in prikazali lov na polhe, ki je v tel krajih znan že iz starih časov. Po drugi svetovni vojni take prireditve v lepih bukovih gozdovih na Grmadi še ni bilo, zato jo pripravljajo z velikim zanimanjem. V prihodnjem letu bo organizirana polharska noč kot svojevrsen športni lov v večjem obsegu, kar bo lahko samo dvignilo zanimanje turistov za lepote krajev v ribniški občini.

DOPIŠUJTE V DOLENJSKI LISTI!

Tako boste laže ubavili čevlje!

NEMKE: milijarde za vitkost!

Zahodne Nemke, ki so od vseh evropskih žena najbolj nagnjene k debelosti, so se lansko leto uvrstile na čelo seznama potrošnikov kozmetičnih pripravov na svetu. Denar, ki so ga potrošile v letu 1963 za parfume, pudre, kreme, lasulje, barvanje las in podobno, prekaša znesek, ki ga je vsa Nemčija potrošila za mla in pralne praške. Nekaj sociolog iz Bonna pojasnjuje ta pojav kot nov napor žena Zahodne Nemčije v lovu na moške. V glavnem mestu Zahodne Nemčije pride na 120 žensk komaj 100 moških, v vsej državi pa na 100 moških 114 žensk. Vedno bolj pogosti so primeri ločitev na moško pobudo, zato ker so njihove žene predebele.

Ženske se vse bolj pogosto lotevajo »moških« poklicev

V zadnjem času se vedno več deklet zaposluje v poklicih, ki so do nedavnega bili namenjeni le moškim. Ker je bilo v Nemčiji prostih 235.000 mest za izučitev raznih poklicev in obrti, so si učenci lahko izbrali tisto, ki je najbolj ustrezalo njihovemu nagnjenju. Medtem ko se je za poklic zobnega tehnika pred desetimi leti na vsakih sto mest prijavilo le dvajset deklet, se zdaj za isti poklic na sto mest učijo 67 učenek. Prav tako je danes 60 od 100 krojačev moških oblek pripadnikov ženskega spola. Celotno ženske, ki v moški obleki plezajo po strehah, da bi čistile dimnike, niso več nobene redkost. Ženski zidariski mojstri, krovi in grabeni risarji so danes na spiskih posredovalnic za delo ravno tako kot ženske kapetani ali oskrbnice bencinskih postaj.

Radio ima v avtomobilu že skoraj vsakdo...

SMEH STOLETIJ

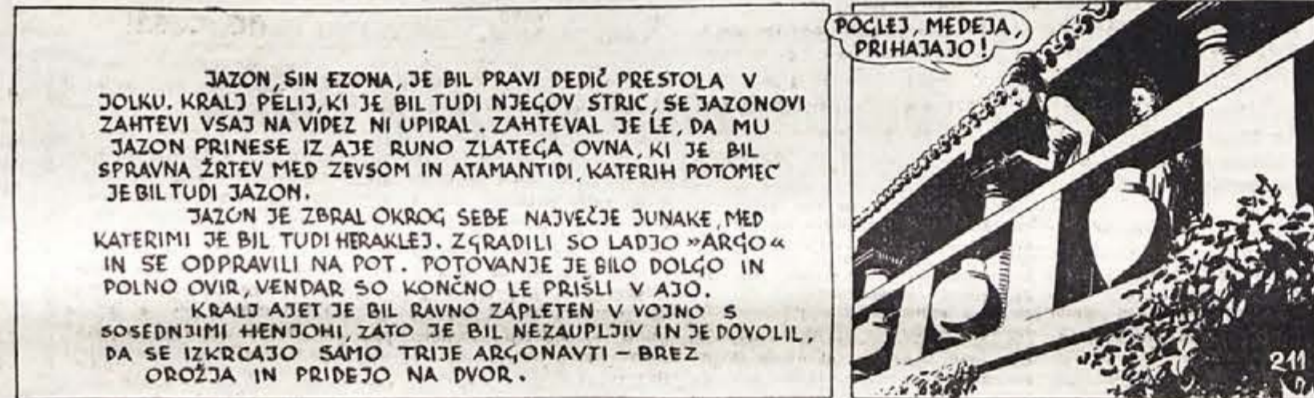
Ko so vprašali Spartanca, zakaj imajo v njegovi državi tako malo zakonov, je odvrnil: »Tistim, ki malo govori, jih ni treba mnogo.«

Mlad Spartaneec se je pritoževal materi, da je njegov meč prekrake. »Nič ne de,« ga jezavnila, »boš pa stopil korak bližje.«

Spartaneec je pripovedoval, kako je njegov brat slavno padel v bitki. Ko njegova mati to sliši, ga zavrne z vprašanjem, ki kaže značilnost tedanje vzgoje: »In zakaj nisi tudi ti tako storil?«

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

JAZON, SIN EZONA, JE BIL PRAVI DEDIČ PRESTOLA V DOLJKU. KRALJ PELIŠ, KI JE BIL TUDI NJEGOV STRIC, SE JAZONUVAI ZAHTEVI VSAJ NA VIPEZ IN UPITAL. ZAHTEVAL JE LE, DA MU JAZON PRINESE IZ AZE RUNO ZLATEGA OVNA, KI JE BIL SPRAVNA ŽRTEV MED ZEVSON IN ATAMANTIDI, KATERIH POTOMEC JE BIL TUDI JAZON.

JAZON JE ZBRAL OKROG SEBE NAJVEČJE JUNAKE MED KATERIMI JE BIL TUDI HERAKLES. ZGRADILI SO LADJO »ARČO« IN SE ODPRAVILI NA POT. POTOVANJE JE BIL DOLGO IN POLNO OVIR, VENDAR SO KONČNO LE PRIŠLI V AZO. KRALJ AZET JE BIL RAVNO ZAPLETEN V VOJNO S SOSEDNIMI HENJOHI, ZATO JE BIL NEZAVPLJIV IN JE DOVOLIL, DA SE IZKRAČJO SAHO TRIJE ARGONAVTI — BREZ OROŽJA IN PRIDEJO NA DVOR.

TO SO KORENJAKI!

... IN JAZON, OH!

O, AFRODITA! NAROČI SVOJEMU SINU EROSU...

... DA NAPNE SVOJ LOK!

K NJIM GREM V DVORANO!

Za šolstvo in borčevske zadeve

Sekretar občinskega komiteja ZKS Črnomelj, tovariš Milan Malešič, nam je prejšnji teden posredoval stališča črnomaljskih komunistov do šolstva in borčevskih zadev, ki trenutno v občini predstavljata osrednji problem.

— Občinski aktiv komunistov je te dni razen gospodarskih zadev razliščeval tu

di splošno znano kritično situacijo šolstva v občini in nič manj zamotane zadeve borcev. Na nekaterih osemletkah je toliko nezasedenih mest, da smo z veliko težavo uspeli, vsaj začasno, obdržati pouk. Šolski prostori so v črnomaljski osemletki že dolgo pretesni, gimnazija pa bi potrebovala laboratorije in tehnično opremo, če jo hočemo obdržati. Izgubiti gimnazijo pa pomeni izgubiti še tiste strokovnjake, ki jih imamo... Stvar je silno re-

sna, a tega ne moremo urediti, ker ni denarja.

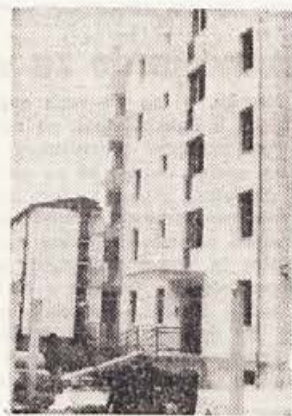
— Ste ugotovili vzrok, zakaj prosvetni delavci odhajajo?

— Eden izmed vzrokov je v tem, da so pre malo plačani za redni delovni čas. To vemo vsi, toda naša občina je po odstotku občinskega proračuna, namenjenega šolstvu, že zdaj med prvimi v Sloveniji. Nimamo! Gospodarske organizacije lahko šolam pomagajo le z opremo in drugimi darili, sredstev za povečanje osebnih dohodkov pa doma ne bomo mogli zbrati. To je splošen problem, ki bi ga morala rešiti okraj in republika.

— Imajo borčevska vprašanja kaj sličnega s šolstvom?

— Kar zadeva denar, prav gotovo! Tudi tu so potrebe dosti večje od možnosti. V občini je več kot četrtnina prebivalstva članov ZB in kljub temu, da vsako leto več dajejo za borce, je videti, kot da je denarja vedno manj. Ljudje se starajo, so bolni in potrebujejo vedno več. Prav zadnje čase se je borcem položaj nekoliko izboljšal, odkar je začela s priznavalnimi izdatkeje pomagati tudi širša družbena skupnost. Pomoči borcem pa je še mnogo premalo in bo treba narediti vse, tako doma kot v republiškem merilu, da jim zagotovimo dostojno življenje.

smo že omenili, komaj 102.000

29 NOVIH STANOVANJ

Prihodnji mesec bo v Črnomlju vseljiv nov 29-stanovanjski stolpič pod samopostrežno trgovino. Stavbo je gradil občinski stanovanjski sklad, stanovanja pa je odprodal številnim interesentom, katerih je bilo dosti več kot stanovanj. Belt je kupil 6 stanovanj, Zora 2, kmetijska zadruga 2, občina 13, gostinsko podjetje 3, Služba družbenega knjigovodstva 2 in Podjetje za PTT promet 1 stanovanje. Novi stolpič, v katerem je 20 dvosobnih stanovanj in 9 garsonjer, velja nekaj čez 100 milijonov dinarjev.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

5 minut pri Francu Kuniču

V Dragatušu je prodajalna KZ vedno dobro obiskana, povpraševanja pa je največ po cementu, zidni opeki in betonskem železu, ker kmetje zelo veliko gradijo. Prav to blago pa je zelo težko dobavljati, zato ga sproti prodajajo, kokhori ga imajo.

— Naši kmetje letos nimajo toliko krompirja kot lani. Izkopali so ga že in ga za drugi vračajo še enkrat toliko, kolikor so ga spomladi vzeli za seme. V zadnjem času so začeli kupovati tudi že gnojila. Letos jih ne bo zmanjkalo, saj jih imajo več kot 40 ton na zalogi.

— Se tudi na jesensko setev že pripravljate?

— Stroje imamo, pšenico tudi. Semensko pšenico prodajamo po 90 do 95 din, odkupujemo pa jo — navadno blago — po 64 din kilogram.

— Ali so kmetovalci s cenami zadovoljni?

— Največ pripomb je na račun odkupa mleka, katerega naši kmetje vsak dan odajo okoli 230 litrov. Za liter mleka so dobivali do nedav-

nega 40 din. zdaj dobe 45 din, kljub temu se jim zdí premalo, saj ga potrošniki plačajo še enkrat dražje. Mleko prodajamo v Zagreb, prevoz pa je silno darg. Hrvatje pridejo ponj s kamionom do Vnice, tja pa ga zapejemo sami s konjsko vprego. Poletí že gre, če je slabo vreme in sneg, je pa pot silno neprijetna. Radi bi pregovorili Za-

grebčane, da bi prišli s kamionom prav v vas. S tem bi nam zelo ustregli; prevoz bi bil verjetno cenejši in kmetje bi dobivali več za mleko.

Pozna ilegala

V Dragatušu je krajevni urad, vendar so Belokranjci ilegalnega dela menda tako vajeni, da še zdaj, 20 let po vojni, nočejo povedati kje je kaj. Krajevni urad nima nikjer napisne table, stranke pa ga vseeno najdejo, a pridejo večkrat zaman. Tudi pretekli četrtek okoli 13.15 v pisarni ni bilo nikogar...

Ureditev semiških pločnikov

Delavci Komunalne uprave so pred dnevi začeli urejati pločnike v Semiču. Dela bodo v kratkem končana. Pločniki bodo asfaltirani. Krmalu bodo začeli urejati tudi pešpot pri Semiču in dom Partizana.

Breskve, slive in hruške so letos dobro obroditle, kljub temu pa je letina dala majhen dohodek. Sadej odkupujejo predvsem za industrijsko predelavo, kar je poceni. Sadej propada, ker ni interesov za prodajo. Upajmo, da bodo sadjarji vsaj prihodnja leta bolje prodali svoje sadje. Morda bo kupce pripeljal turizem.

«Za šolstvo dajemo največ kar zmore občinski proračun — čez mejo pa tudi mi ne moremo in ne znamo!» je med drugim dejal sekretar ObK ZKS Milan Malešič

PREDKONGRESNA RAZGIBANOST V METLIŠKI OBČINI

Uresničevanje sprejetih stališč

Na tri probleme so predkongresne razprave v metliški občini še posebno opozorile: na rast proizvodnje, skrb za ljudi in na kadrovske težave. Razreševanje teh problemov so komunisti sprejeli kot poglavitne naloge v času pred kongresom. Na razširjeni seji občinskega komiteja ZK so 18. septembra ocenjevali dosedanje izvajanje smernic in sklepov predkongresnih razprav in sprejeli smernice za še večjo politično prizadevanost in razgibanost v občini v prihodnje.

Za dobrih 44 odstotkov večja proizvodnja v letošnji prvi polovici leta kot lani v istem razdobju je med drugim rezultat večje politične aktivnosti prav na osnovi predkongresnih razprav. Za 27,5

odstotkov v povprečju zvišani osebni dohodki zaposlenih v tem času kažejo na viden napredek tudi v standardu ljudi. Takoj pa je treba seveda še dodati, da so osebni prejemki v občini vendarle še močno za povprečjem ne samo v republiki in okraju, temveč tudi za povprečjem v sosednjih občinah. Razpon med porastom proizvodnje in osebnimi dohodki kaže, da to dvoje vendar še ne gre v korak. Ali z drugimi besedami: notranja delitev dohodka še vedno ni dobra.

Neuresničeni so sklepi predkongresnih razprav glede drugih oblik skrbi za človeka: stanovanja, prehrana med delovnim časom in podobne oblike. Gradnja stanovanj je dolgoročna naloga, ki terja tudi veliko denarja, boljše prehrano ljudi v proizvodnji pa je možno uresničiti z nekoliko dobre volje in prizadevanji! Razprav o tem je bilo dosedaj že kar preveč.

Niti ena gospodarska organizacija še nima kadrovske službe, na kar je bilo še posebno veliko opozoril v dosedanjih razpravah. Prav tako nima še nobena delovna organizacija izdelanega programa potreb po kadrih kot osnove za solanje in izobraževanje potrebnih kadrov. Edini ukrep glede novih kadrov je dosedaj v tem, da so zvišali štipendije na srednjih in visokih šolah, vendar samo za bodoče kadre gospodarskih organizacij, medtem ko je zvišanje štipendij za kadre v družbenih službah še nerešena zadeva, ker ni denarja.

Na razširjeni seji so opozorili tudi na potrebo po hitrejšem utrjevanju samoupravljanja v komuni, tako v gospodarskih organizacijah kot v družbenih službah in občinski skupščini. Vse preveč pristojnosti je pridržali samih skupščin občine. Na šolah, kjer bi se morali otroci vzgajati tudi kot bodoči samoupravljalci, pa uvažamo samoupravljanje dokaj počasi in z neutemeljenimi omejitvami pravice šolskega kolektiva.

Sedemčlanska komisija, ki bo vnaprej usmerjala predkongresno aktivnost komunistov v občini in prek njih ostale politične sile, bo morala v svoj program dela vnesti zlasti te naloge: nadaljnje premike v nagrajevanju odtodno notranji delitvi dohodka v delovnih

organizacijah v prid standarda ljudi. Utrjevanje družbenega samoupravljanja in pri tem pomoči zlasti novih članov organov delavskega samoupravljanja, da se spoznajo z nalogo in pravicami. Utrjevanje za razširitev zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev, še posebej za popolno zdravstveno zavarovanje bivših borcev. Po mnenju članov komiteja je nujno čimprej izboljšati osebne prejemke v prosveti. Pri vseh drugih nalogah pa komunisti v občini ne smejo pozabiti na lastno ideološko rast, da bodo lažje spremljali tekoča dogajanja in se odločno spopadli z negativnimi težnjami. Hkrati pa bo treba razširjati svoje vrste z mladimi proizvajalci.

PAPRIKA ZA VLAMANJE

gre zadnje dni najbolj v promet v črnomaljski prodajalni zelenjave, nam je povedala Olga Matko, ko smo jo pred dnevi obiskali.

— Gospodinjje so začele papriko vlagati, zato je po njej tolikšno povpraševanje. Prodajamo jo po 100 do 130 din kilogram. Za kumare pri nas ni tolikšnega zanimanja. Kupci jih jemljejo največ na združnem posestvu, kjer jih lahko sami naberejo, kakršne pač hočejo.

— Kaj pa ozimnica? Ste z njo preskrbljeni?

— Na zalogi imamo bel krompir po 35 din kilogram, jabolk pa še nima-

mo. Še ni pravi čas zanje! Navadno jih prodajamo šele oktobra, ko se cene ustalijo. Z ozimnico v naši prodajalni ni posebne-ga prometa, ker ima v Črnomlju skoraj vsak znanec ali sorodnik na deželi in ljudje raje kupujejo pri njih.

Berite in razširjajte Dolenjski list!

Krompirjev pridelek: nič posebnega

Kmetovalci v metliškem okolišju so krompir že pospravili. Letos spomladi so posadili precej cvetnika, saj je zadruga prodala približno 80 ton semena. Od pridelovalcev bo sprejemala nazaj po 1,50 kg pridelka za 1 kg semenskega krompirja, ki so ga prejeli spomladi. Cvetnik ni obrodil najboljšo, pa tudi pridelek je bolj droban. Tega so krivi kmetovalci, ki (vajeni domačih vrst krompirja) niso upoštevali navodil in cvetnika niso škropili. Napadla ga je plesen, ki je pridelku precej škodovala. Drugega krompirja zadruga še ne odkupuje, z odkupom pa namerava začeti konec tega meseca. Presežkov bo skupaj z vrmenim cvetnikom za približno 20 vagonov. Pogodba za prodajo presežkov krompirja zadruga še nima, vendar količin, ki so na ponudo, kot pravijo ne bo težko prodati.

ČIGAVIH JE 16 TISOČAKOV?

Našli so jih v raztrgani aktovki v eni izmed metliških trgovin

Neki semanji dan pred pol-drugim mesecem je nekdo pustil v eni izmed metliških trgovin staro, oguljeno aktovko, prepognjeno in na videz prazno. V trgovini so jo nekaj časa pomikalj sem in tja, če bi se morda le kdo oglašil zastran nje. Ko poldrugi mesec zatem še ni bilo nikogar po pozabljeni aktovki, so jo vrgli na smetišče, ker je zares dotrajala. Končno so se spomnili, da bi jo izročili ne-

kemu delavcu, da bi morda v njej prenašal orožje. Šele takrat pa so aktovko tudi slučajno prvič odprli. V njej je bilo v robček zavrtih 16.000 dinarjev!

Čudno, da se v tolikem času nihče ni oglašil, saj 16 tisočakov vendar ni tako malo! Aktovko z denarjem so zdaj izročili postaji Ljudske milice v Metliki. Morda se bo zdaj le oglašil njen lastnik?!

440 tisoč litrov na enega moža!

— Včasih je bilo tu vse polno vina, zdaj pa brišemo prazne kadi. 55 jih je, vsaka drži po 8000 litrov. Odkar smo avgusta letos iztočili zadnje kaplje, je treba paziti, da se ne razvije plesen. Kar čez noč jih prekrije. Brišem, toda preden pride na vrsto zadnja kad, je prva vnovič prekrita z zeleno prevleko... Klet zračim enkrat na teden, kadi pa žveplamo vsak mesec enkrat, da se plesen ne bi zaredila v notranjosti.

Letos bo lep pridelek, posoda po zidanicah je polna še od lani, obnovljeni vinogradi na Vinomeru in Vidošičih bodo čez nekaj let v rodnosti. Belokranjski konec potrebuje svojo klet, zato bi bilo kar prav, ko bi tole prevzela KZ Metlika. Povem vam, da sta bila cviček in črnina, ki smo ju še letos točili iz teh kadi, manj kisle in trpke kot je vprašanje: zakaj je metliška klet zapuščena?

Tako je povedal Stanko Bajuk, kmetijski tehnik iz Čuril pri Metliki (vidite ga na sliki), ki zračni klet in briše plesen s praznih kadi, v katerih je prostora za 44 vagonov vina.

Vinska klet v Metliki je bila zgrajena v preteklem desetletju zato, da bi razvili vinogradništvo v Beli krajini. Odtlej se je v lastništvu zvrstilo več okrajnih združnih zvez, dokler ni klet po ukinitvi ncvomeškega okraja prešla v lastništvo Vina Brežice. Svojega poslanstva doslej žal še ni opravila. V njenih kadeh je bilo vsekdar zelo malo belokranjskih vin, vedno pa so prevladovala ona iz vidoških vinogradov v SRH. Edina častna izjema je metliška črnina, ki jo je v zadnjih treh letih proslavil širom po Sloveniji obrat Vina Brežice, ki je deloval tu v Metliki.

Za to, da ni bilo v kleti domačega vina, je več vzrokov. Metliški vinogradi so razbiti na majhne parcele in krpice. Njihovi

Priprave na jesensko setev v naši občini

Tudi v metliški zadrugi prodajajo letos umetna gnojila slabše kot druga leta, čeprav jih je na zalogi dovolj. Vsega ima zadruga uskladiščenih 250 ton umetnih gnojil. Mehanizacija je pripravljena za jesensko setev. Najprej bo zadruga zorala zemljišča in opravila setev na svojih površinah, nato pa bo nudila usluge še kooperantom. Kmetovalci zelo povprašujejo po semenski pšenici salto, toda te začruga nima na zalogi, ker je v semenarni ni mogla dobiti. V zadnjih letih so prodali veliko semenske pšenice, tako da so kmetje pšenico močno zamenovali. Zaradi nekoliko višjih cen semenske pšenice in zato ker ni sorte salto, med kmetovalci ni večjega povpra-

ševanja. Vse kaže, da bodo letos semensko pšenico kmetje precej menjavali med seboj. Kakšen bo pridelek, zlasti še, če ne bo po umetnih gnojilih več povpraševanja, pa je vprašanje. Da se le ne bi spet kesali, ko bo leto naokoli!

SADNA LETINA JE SLABA

Pri KZ Metlika so povedali, da letos ni pričakovati posebne sadne letine. Dobro so obroditle slive — odkupili jih bodo približno 100 ton — in tepke, ki jih bodo prav tako odkupili 100 ton. Namiznega sadja letos ni. Kljub temu je zadruga uredila odkupne pogoje za sadje v Metliki, na Suborju in v Gradcu. Tja dovažajo okoliški kmetje sadje za industrijsko uporabo, od tam pa ga zadruga odvažva v Belsad v Črnomelj. Industrijskih jabolk so odkupili približno 10 ton.

Skupščinski dnevnik

Prejšnji tork se je sestel svet za blagovni promet in turizem ObS Kočevje in obravnaval vrsto aktualnih stvari. Zanimivo je bilo predvsem vprašanje ozimnice, kar zadeva turizem, pa so se razpravljali in načrti zaustavili ob skoraj nepremagljivi oviri — sredstvih. O preskrbi s krompirjem, jabolki in zeljem pišemo še v posebnem sestavku.

● Zaradi dragih in nevalitnih vodoinštalaterskih uslug je svet že na prejšnji seji predlagal (s tem pa se je strinjal tudi Kovinar) ustanovitev posebne privatne ali družbene vodoinštalaterske delavnice.

● Svet je sklenil priporočiti skupščini, naj zahteva, da bodo vsi novi lokali opremljeni z neonskimi napismi, zavzemati pa se je treba, da dobe svetlobne napise vse trgovine, lokali, podjetja itd.

● Turistična razprava na seji sveta je bila dokaj živahna in se je, izhajajoč iz ugotovitve, da ima Kočevje res lepe pogoje za turizem, predvsem domač, nanašala na številne potrebe in naloge. Prehodni, izletniški turizem bi se z ureditvijo nekaterih objektov lahko razvil v stalno. Za razvoj mladinskega, športnega in rekreacijskega turizma je potrebno kopalnice, ki naj bi ga napravili pri kemični tovarni ali v Gaju. Ker pa so najnujnejša potrebna sredstva drugod (zdravstveni dom, kasneje nova šola), so člani menili, da bi zaenkrat uredili gornji del Rince. Reko je treba osnažiti, s sistemom lesenih jezov pa dvigniti gladino vode. KGP bo verjetno kmalu umaknil hleve pri Slovenski vasi, od koder odteka gnojnica v reko, in tedaj bi lahko z minimalnimi sredstvi (prosto-voljno delo, mladinska brigada) uredili primerne koticke za kopanje in sprehode v Rožnem studencu in drugod. Na širšem posvetu vseh zainteresiranih se bodo pogovorili tudi o nadaljnji izgradnji rekreacijskega centra v Dolu ob Kolpi. Veliko so razpravljali tudi o gradnji novega hotela oz. depandanse, o motelu na Jasnici, izdaji projekta, vendar so vsi načrti pomaknjeni v prihodnost, ker primanjkuje sredstev. V prvi vrsti pa je treba, so poudarili, urediti objekte, ki privlačujejo turiste, omogočiti jim res prijetno bivanje v Kočevju. Večje turistične investicije naj se počakajo.

● V ponedeljek, 21. sept. popoldan, je svet za stanovanjske in komunalne zadeve obravnaval problematiko stanovanjskega gospodarstva in poročilo sklada za zidanje stanovanjskih hiš, osnutek odloka o prenosu zadev iz pristojnosti skupščine na ustrezne svete, reševanje stanovanjskih prošelj in lokacije. O nekaterih važnejših točkah bomo še poročali.

● Ta teden — v torek — je zasedal še svet za kmetijstvo, ki je obravnaval poročilo o oblikah in uspehih kooperacijske proizvodnje v letošnjem letu, osnutek odloka o prenosu zadev iz pristojnosti skupščine na svete, premoženjsko pravne zadeve ter trošenje sredstev sklada za pospeševanje kmetijstva.

● Za danes dopoldne sta sklicana oba zbora občinske skupščine. Odborniki bodo obravnavali poročilo zavoda za zaposlovanje delavcev, poslovanje stanovanjskega sklada občine, premoženjsko pravne ter personalne zadeve itd. O vslednostih bomo poročali prihodnjič.

● V soboto se bo sestel svet za delo. Dnevni red obsega obravnavo priporočila komunalne skupnosti zavarovancev občin Kočevje in Ribnica, ki se nanašajo na zaposlovanje invalidov, obravnavanje priporočil in sklepov skupščine, ki se nanašajo na zaposlovanje delavcev ter imenovanje volilne komisije komunalne skupnosti socialnega zavarovanja.

TE DNI V KOČEVJU

● Kosilo in večerja dražja. Ze dober mesec sta v Ljudski restavraciji kosilo in večerja dražja za dan, skupaj za 900 din na mesec. Povisjanje cen je posledica prejšnjih podražitev prehranskih artiklov, medtem ko zadnja podražitev ni višeta. V Ljudski restavraciji pravijo, da čakajo devetmesečni obračun; če bo rezultat slab, bodo morali cene obrokom še povečati. Zdad stane kosilo 240, večerja pa 170 din.

● Tudi ribe in perutnina! Svet za blagovni promet pri ObS je priporočil Trgoprometu, naj ima zaradi podražitve mesa na zalogi stalno ribe in piščance. Trgopromet je odgovoril, da bodo priporočilo upoštevali najprej tako, da bodo ribe in piščance imeli najprej na zalogi tedaj, ko je po njih največje povpraševanje, kasneje, ko bodo dobili primerne hladilne naprave, pa stalno.

● Kdaj dobimo delikatesno trgovino? Občina je povabila tri ljubljanske trgovske podjetja — Delikateso, Merkator in Prehrano — naj eno izmed njih odpre v prostorih nasproti hotela, kjer je sedaj uprava Zavoda za zaposlovanje invalidov, delikatesno trgovino. Za isti lokal se poteguje tudi komiteta tovarna Melamin, ker bi v njem odprli trgovino s svojimi izdelki.

● Zakaj je kruh slab? Potrošniki se že dolgo sprašujejo, zakaj je kruh v Kočevju zadnje čase tako slab, pa še zmanjka ga velikokrat. Krivda verjetno ni samo v slabi moki?

● Nov delovni čas v kavarni. V kavarni Zvezda so uvedli nov obratovalni čas. Proj je bila od prta od 9.—24. ure, sedaj pa jo odpro že ob 8. uri zjutraj, zaprejo pa ob 23. uri. Zaradi čiščenja bo poslej en dan v tednu (ponedeljek) odprta le od 8. do 21. ure.

● Se nad sto priključkov. Na kočevsko avtomatično telefonsko centralo je priključen nad tri tisoč telefonov, medtem ko jih je v Kočevju samo približno 100. Morda je še veliko ljudi, ki tega ne vedo, doma pa bi radi imeli telefon.

● Vedno večje zanimanje za turizem. Pred dvema letoma je turistično društvo Kočevje postavilo v občini Dolu ob Kolpi tri vi-

kend hišice s sedmimi ležišči. Dol je postal v tem času priljubljena izletniška in počitniška točka, vedno bolj pa se uveljavlja tudi kot rekreacijski center Kočevja. V Dolu je postavil vikend hišico tudi ribniški Inles, dovolj prostora pa je tudi še za druge kolektive. Do konca avgusta je bilo v hišicah 53 odstotkov več nočitev kot v istem obdobju lani.

● Nad pol milijona prometa. V treh mesecih obstoja — 15. junij do 15. september — je imela turistično informativna pisarna v Kočevju že nad pol milijona prometa s spominki, razglednicami in z drugim. Veliko pomembnejša pa je njena informativna vloga, ki jo je opravila in s tem popolnoma opravičila obstoj. Upoštevač, da je v tem orala ledino, je dosegla že lep uspeh.

Ponedeljek na kočevski tržnici

V ponedeljek je na tržnici prodajalo le nekaj prodajalcev, medtem ko so dnevi proti koncu tedna vedno bolj živahni. V ponedeljek smo lahko kupili le grozdje (180 din kilogram), slive (80—100), hruške (150—200) in breskve pa 200 din kilogram.

Novo v gimnaziji

Pred dvema letoma je posebna republiška komisija sekretariata za šolstvo odločila, da mora imeti kočevska gimnazija urejene potrebne prostore za reformirano gimnazijo — učne delavnice, kabinete, laboratorije. Iz nekdanjega stanovanja so preuredili potrebne prostore, adaptirali stare kabinete in vstavili nova okna. Dela so v glavnem že končana.

SKUPŠČINA OBČINE KOČEVJE PRIPOROČA

NADALJNO RAST OSEBNIH DOHODKOV

Na zadnji seji so odborniki skupščine občine Kočevje prejšnji teden med drugim obravnavali tudi realizacijo družbenega plana občine v prvem polletju in ugotovili, da so delovne organizacije v tem času uspešno izvajale smernice, postavljene z družbenim planom. Ugodna konjunktura in povpraševanje na trgu je ustvarilo dobre pogoje za sprotno prodajo blaga skoro pri vseh delovnih organizacijah, razen pri

pa 62,5), ker izkazuje kemična okrog 56 milijonov negativnega dohodka. Torej bo lahko družbeni plan presežen v sedanjih pogojih za okrog 10 odstotkov, brez kemične pa celo za 15 odstotkov.

V prvem polletju je produktivnost porasla za 32 odstotkov, OD pa za 44,5 odst. Če pa upoštevamo višje cene, je realni odstotek v obeh primerih nižji. V prvem tromesečju je bilo v gospodarstvu še 20 odst. zaposlenih z osebnimi dohodki pod 25.000 din, v drugem tromesečju pa le še 9 odstotkov. Povprečni OD so se v drugem tromesečju dvignili za 12,9 odst., to je od 36.000 na 40.000 din.

Po vsestranski proučitvi problematike v zvezi z izpolnjevanjem družbenega plana je skupščina sprejela več sklepov, med drugim tudi to, da je treba na področju investicijske politike nadaljevati z začetimi ukrepi in skrbeti za dvig osebne ter splošne potrošnje. Delovne organizacije naj ob nenehnem iskanju notranjih rezerv, ob bolj-

sem izkoriščanju proizvodnih sredstev, izpopolnjevanju organizacije dela itd. omogočijo stalno rast osebnih dohodkov, predvsem nižjih. Delovne organizacije, vključene v mednarodno delitev dela, naj skušajo na vsak način izboljšati izvoz, ki je doslej najslabše realiziran, plan za naslednje leto pa mora biti postavljen na bolj realnih osnovah. Skupščina je tudi priporočila delavskemu svetu kemične Melamin, naj podrobno analizira vzroke tako slabe realizacije v prvem polletju in poskrbi, da bo plan uresničen tako, da bo podjetje lahko krilo obveze do skupnosti in do kolektiva. Hotelu Pugled je skupščina priporočila, naj zdaj, ko se znižujejo družbene obveznosti, skuša povečati promet na zaposlenega, da bodo lahko ustvarili nujno potrebna sredstva za razširjeno reprodukcijo, svet za industrijo in obrt pa naj prouči možnosti boljše preskrbe z lesom obratov Inlesa in obrtnega centra Opreme.

KOČEVSKÉ NOVICE

kemični Meiamin. Kemična ni uspela prodreti s svojimi proizvodi na trg, ker je bilo že lani naročenega precej ultrapasa, ki ga tržišče še ni pokupilo.

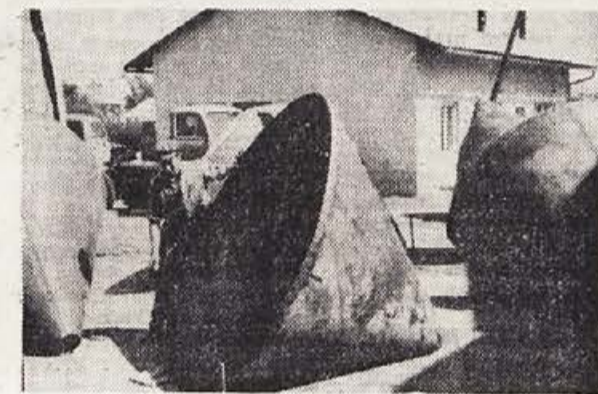
Plan celotnega dohodka po vnovični realizaciji (brez kemične) je bil v prvem polletju dosežen s 55,2 odst., v primerjavi s preteklim letom pa je bil presežen za 35,8 odst. Skupaj s kemično pa se odstotek zniža na 51,1 odst. To je najbolj opazno pri ostanku čistega dohodka (41,8 odst., brez kemične

Grčarice imajo zvezo z Ljubljano

Grčarice so vendarle dobile solidno avtobusno zvezo. Občinski avtobus je sicer že nekaj let vozil otroke v ribniško šolo, vendar je bil velikokrat premajhen. Z novim šolskim letom je prevoz otrok (in odraslih) prevzel ljubljanski SAP. Zjutraj ob sedmih pride v vas in pelje otroke v Ribnico, nato pa nadaljuje pot v Ljubljano. Ob pol enajstih se tako vračata v Kočevje iz Ljubljane dva avtobusa, ob pol enih pa odpelje iz Ribnice v Grčarice drug avtobus.

Kontrola cen in uslug

Svet za blagovni promet in turizem občine Kočevje je na zadnji seji sklenil, naj občinska služba družbene kontrole cen spremlja cene trindvajsetih proizvodov, pomembnih za družbeni standard (prehranski artikli, kurjava itd.), ter štirinajstih proizvodov in uslug naj bi pristojni organi stalno spremljali, opazovali ter analizirali, tako da bo kasneje skupščina lahko primerno ukrepala, če bi preveč narasčale.

Pločevino za cementne silose v kočevskem ITASU še vedno krivijo oz. ravnajo predvsem na roke, kar povzroča v tovarni in v okolici neznanjski hrup. Na slikah vidite delavca, ki kleplje »kapo« za silos. Pravijo, da bi jim primerni stroji — če bi jih seveda imeli — močno olajšali delo, ki bi bilo potem tudi veliko hitrejšo in cenejše (fg)

Drobne novice iz Slemen

● 15. september je po temen dan za slemenske vasi v ribniški občini. Tega dne je bil vodovod na Slemenih dokončno dograjen in voda je v hiše prvikrat pritekla. Glavni rezervoar je pri Sv. Gregorju. Problem vodoprepne skrbe je za Slemence sedaj dokončno rešen. — Za novi vodovod so največ prispevali prizadeti prebivalci sami, podprla pa jih je tudi občina, zakar so ji Slemenci hvaležni.

● Za redno vzdrževanje potov na Slemenih so potrebna sredstva, teh pa sami prebivalci nimajo za vse potrebe. Zato zasluži vso pohvalo Kmetijsko gozdarsko posvetstvo Kočevje, ki vzorno skrbi za gozdna pota. Pa tudi ribniška »Komunalna« vloga veliko skrbi, da bi bila pota po Slemenih v čimboljšem stanju.

● Slemenski prosvetarji, ki imajo kulturno žarišče v prosvetnem domu pri Sv. Gregorju, se že sedaj pripravljajo na zimsko sezono. Pozimi bodo imeli več kulturnih prireditev. Po obetih bo tudi letošnje kulturno življenje v Slemenih zelo razgibano.

● Krompir je letos v slemenskih vaseh dobro obrodil. Krompirja je dovolj, je bila pa zato žitna letina slabša. Tudi s sadjem se ne morejo pohvaliti in bo sadjevca manj kot druga leta. — Pa še nekaj

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

moramo zapisati. Po slemenskih vaseh oziroma poljih je strašlj medved in prizadejal koruzi precej škode. Prizadeti kmetje se sprašujejo, do kdaj bo lahko medved gospodaril in delal škodo na polju? K.

Razgledni stolp na Grmadi?

Kaže, da bo ob prizadevanju ortneškega turističnega društva Grmada le dobila razgledni stolp. V zadnjem času so oživele vse akcije, da bi tak stolp postavili čimprej in ustregli številnim turistom. Za boljši razgled proti Ljubljani pa bo treba posekati nekaj gozda, ki je v lasti gro-supejske občine.

REŠETO

Kaj je novega v Ortneku?

● Ortnečani pričakujejo, da bodo kmalu dobili avtobusno postajo. Avtobusno podjetje je že izjavilo, da je pripravljeno prispevati nekaj sredstev za gradnjo.

● Grad nad vasjo Hudi konec pri Ortneku in Jurjevo kapelico bo zavod za spomeniško varstvo restavriral in poskrbel, da dobita oba spomenika nekdanjo podobo.

● Turistična komisija je ugotovila, da bi lahko ob potoku pri mladinskem domu v Ortneku uredili avtomobilske kampinge, kar bi bila dobrodošla pridobitev za turistični razvoj kraja.

● Cesti Ortnek — Velike

Poljane — Grmada se obetajo lepši časi, zlasti odkar so si jo ogledali občinski možje. Sledj je sklep, da je treba čisto nemudoma sodobno urediti.

● Odkar se je z modernizacijo ceste glavni avtomobilski promet odmaknil, je postala priljubljena ortneška gostilna še bolj iskana. Gostilničar bi rad lokal sodobno uredil, zato namerava stavbo odkupiti.

● Poznate Pugled nad Crncem? To je nova turistična privlačnost v Slemenih, upamo pa, da bodo to ugotovili tudi prebivalci sami in kraj olepšali. V.P.

ZA JESEN IN ZIMO

»Mala maša«, ki boja za sukno vpraša, je že minila, potrošniki pa so v trgovinah začeli spraševati za blago. V poslovalnici Mode na Glavnem trgu imajo navadno največjo zalogo. S kakšnim blagom lahko strankam trenutno postrežejo, nam je pove-

dala poslovodkinja Zinka Saje:

— Nekaj blaga za jesen in zimo že imamo, ne pa toliko, kolikor smo ga že poletni naročili. Ta teden začnemo prodajati novo blago za plašče in obleke, ki smo ga kupili v Zagrebu, dobimo pa še več tweedov, mohairjev in velurjev. Trikotaže imamo dovolj, volnenih izdelkov malo manj, ker jih je težko dobiti iz renomiranih lovarov. Jopice in drugi volneni izdelki so se zadnje čase precej podražili. Tako imamo naročene res lepe moške puloverje iz tovarne Rašica, veljali pa bodo okoli 20 tisočakov. Razen tega bomo v kratkem dobili še več ženskih kompletov in oblek iz tovarne Angora, Almira in Rašica.

Stane Peček, novi predsednik ZMS

Občinski komite ZMS v Trebnjem je na zadnji seji razveljavil predsedniški dolžnost Franca Vovka in imenoval za novega predsednika Stane Pečka. Peček je doma iz Mokronoga, nedavno pa se je vrnil z mladinske delovne akcije pri izgradnji mokronoškega vodovoda.

Novomeška kronika

■ Ze večkrat smo pisali, da je otroško igrišče zapuščeno in da mačkici v vsem mestu, ki tako napreduje, vendarle nimajo ene same gugalnice na javnem prostoru. Videti je, da moramo to dejstvo sprejeti kot nespremenljivo in kot neresljiv problem. Če je tako, bi morali z otroškega igrišča odstraniti vsaj ostanke nekdanjih gugalnic, ker se svedaš, kot jim pravijo otroci, že močno nagibajo. Če bi jih kdo malo močnejše rušili, bi se utegnili prevrniti. Kdo bo kriv?

■ Nasproti poslopja KZ na Ljubljanski cesti je bila svojčas dokaj urejena zelenica, ki je vsaj malo polepšala prostor pred stavbo. Štirico morda kot spomenik časa v spomin na bombardiranje leta 1943. Zadnje mesece pa so začeli na zelenici parkirati številni večji in manjši avtomobili in tako zelenice ni več. Ali ne bi mogli izstiliti teh avtomobilov zapeljati svoja vozila le 50 m dalje na Florjanov trg, kjer je pod kostanj dovolj prostora ali pa bi jih pustili na Glavnem trgu, kamor tudi ni nič dalj? Kaj pa če bi povrnili škodo, ki so jo naredili s svojimi avtomobili?

■ V prodajalnih Peko in Borovo so te dni dobili nove pošiljke jesenske obutve, na zalogi pa imajo še nekaj pravih zimskih čevljev vseh števil. Stranke, ki so se doslej prištevale nad majhno izbiro, bodo najbrže lahko postregli. Trgovci pravijo, da blaga, kakršnega so že poletni naročili za jesen, ni lahko dobiti iz tovarn,

SKORAJ BI LAHKO REKLI: DVOBOJ!

Razprava na 5. seji zbornice delovnih skupnosti občinske skupščine, ki je bila 17. septembra, je bila zelo živahna. Odborniki so se v izmenjavi stališč in mišljenj tako razgledali, da je prišlo izjemoma do pravecatih besednih dvobojev. Najprej so bili zapriseženi na novo izvoljeni odborniki Stanislav Suhn, inž. Franc Moretti in Rudi Barbo. Naslednja točka dnevnega reda je obsegala poročilo in razpravo o polletni realizaciji. Le-ta je dokaj ugodna, saj je gospodarstvo do konca junija izpolnilo 57,6 odstotka letnega plana v družbenem bruto proizvodu in ustvarilo za 46 odst. več kot v enakem razdobju lani. Po posameznih panogah je stanje takšno: industrija je ustvarila 53,6 odst. planskih nalog, kmetijstvo 48 odst., gozdarstvo 68,5 odst., gradbeništvo 80 odst., promet 48,6 odst., trgovina 57,2 odst., gostinstvo 55,1 odst., obrt 59,2 odst. in komunalne dejavnosti 62,4 odst.

V poročilu je bilo poudarjeno, da je dokaj ugoden rezultat v marsičem posledica letos sprejetih ukrepov zveznega izvršnega sveta, saj so se sredstva delovnih organizacij znatno povečala.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Avgust Avber je ugotovil, da v vseh kolektivih posvečajo veliko več pozornosti osebnim dohodkom zaposlenih, kar je docela v okviru splošnih smernic. Kljub temu pa ne gre pozabljati, da storilnost mora dohitevati porast osebnih dohodkov. Govorec o pripravah na 42-urni delovni teden je poudaril, da se bodo morali te naloge tako občinska komisija kot delovni kolektivi resneje lotiti. Omenil je, da skrajšanega delavnika ne gre uvajati zgolj s povečanjem fizičnih naporov proizvajalcev, kot sodijo v nekaterih podjetjih. Odbornik Jože Plavec je v razpravi o storilnosti načel vprašanje, če tolikšen porast proizvodnje v polletju morda ni

Ponovno sklicano posvetovanje v Novem mestu

V okviru protituberkuloznega tedna je predsednik sveta za zdravstvo novomeške skupščine dr. Milan Adamčič preteklo soboto sklical posvetovanje. Zaradi sramotno nizke udeležbe s strani vabljenih predstavnikov družbenih organov v podjetjih in ustanovah, krajevnih skupnosti, socialno zdravstvenih komisij in družbeno političnih organizacij pa posvetovanja ni bilo!

Tuberkuloza pri nas še vedno ustvarja družbene in ekonomske probleme, s katerimi bi morali seznaniti vse občane, zato res ni opravičila za podcenjevanje kvalitetno organiziranega posveta.

Ponovno je to posvetovanje sklicano za soboto, 26. septembra, ob 8. uri v Sindikalnem domu.

ker ima prednost izvoz in da samo zaradi tega ne morejo zadovoljiti potrošnikov.

■ Občinski in mestni odbor Rdečega kriza sta v ponedeljek, 21. septembra, v prostorih Doma JLA odprla rastavo, posvečeno tednu boja proti tuberkulozi. Fotografije, podatki in grafikon, razpisi po panogah in stenah dvoran, prikazujejo razvoj RK Slovenije od ustanovitve pred dvajsetimi leti dalje, ter napore zdravstvene službe in RK v boju proti tuberkulozi. Ogled razstave pripravljamo vsem občanom ter šolam in tudi kolektivom iz delovnih organizacij. Razstava bo odprta vsak dan od 21. do 27. septembra od 8. do 20. ure.

■ Ponedeljkov živilski trg ni bil slabo obiskan, vendar so gospodinjstva spet tožile zaradi pomanjkanja, ki so bila tokrat po 50 din. Krompir je veljal 50 din, fižol 130 din, grozdje 130 din, jabolka 80 din, zelje 60 din, špinata 50 din, mrica, cvetača 150 din, broskve 80 din, mleko 75 din, šipek 100 din liter, orehi 150 din četrt, paradiznik 100 din in slive 100 din kilogram. Precej prometa so imeli prodajalci pietonin, manj pa so ljudje kupovali rože.

■ Gibanje prebivalstva: rodili sta Jožica Zakrajšek s Smiljske 34 — Karolino, in Fani Kastelec iz Guščeve ulice — Fani Poročila sta se: Anton Judež, bolničar iz Dalmatinove 2, in Ana Potočar, bolničarka s Trdnove ceste 43. Umrli je Janez Uršič, upokojenec z Glavnega trga, star 66 let.

vse preveč posledica števila zaposlenih. V občini je bilo namreč do konca junija doseženih pri zaposlovanju kar 148 odst. plana za vse leto!

Inž. Franc Moretti, odbornik iz Kremenca, je seznanil zbor s proizvodnjo in težavami kremenčevih peskokopov. Kot rudarstvo nasploh ne ustvarjajo dovolj sredstev za modernizacijo proizvodnje, stroški pa naraščajo in kolektiv je v vedno večji zagati. Inž. Edo Tavčar, odbornik iz Novolesa, je opozoril na to, da Novolesovj obrati nimajo skoroda nobenih zalog hlodovine. Proizvodnja bo brez surovin upadala, zato je zaprosil, naj skupščina posreduje v gozdarski proizvodnji. Odgovoril je inž. Jože Kure, odbornik GG Novo mesto, ki je pojasnil, da je plan sečnje že dosežen in da je gozdarska proizvodnja v okviru tega plana Novolesove obrate v redu zalagala s hlodovino. Novolesove zmogljivosti preraščajo okvire sečnega plana, zato je menil, da si bo moral Novoles zagotoviti manjkajočo hlodovino izven meja občine. Ko je odbornik Jože Cvitkovič poročal, da bo Opekarna Zalag zaradi izgub opustila proizvodnjo v obratu v Prečnu, so odborniki sklenili, da je treba Opekarno Zalag dati prednost pri najetju investicijskega posojila, s katerim bo proizvodnja v obratu v Zalagu povečala, ker je pov-

praševanje po opeki veliko in bo še naraščalo.

V razpravi, ki se je razvila o prometu, je odbornik Marjan Simič iz ZTP seznanil zbor z velikimi težavami, v kakršnih je ZTP Novo mesto, ki bo poslovno leto zaključilo z več stotimi milijoni izgub. Odbornik Rudi Barbo iz KZ Novo mesto je poročal o težavah v kmetijstvu, ki so posledica nedavnega zvišanja cen žitaric. Ker mora zadruga žita za močna krmila kupovati, bo treba odšteti vsled novih cen za blizu 50 milijonov dinarjev več, živinoreja pa je že doslej bila komajda rentabilna.

Najdlje so se odborniki pomudili v razpravi o proizvodnji v Iskrinih obratih, ki so v polletju vsi pod planom. Odborniki iz Iskre so omenili kadrovske težave (pomanjkuje jim strokovnjakov), ugotovili pa so, da vsi obrati interne dinamične plane dosega in presega v zagotovitvi, da bodo tudi letni plan dosegli in presegli. Zbor je kljub temu sprejel sklep, naj predsedstvo skupščine povabi predstavnike direkcije Iskra in njenih obratov na razgovor o tem.

SERGEJ THORŽEVSKIJ:

»Sanacije samo v utemeljenih primerih!«

— V nekaterih podjetjih se letos obeta izguba, katero bomo morali kriti iz rezervnega sklada. Prav je, da smo si že zdaj na jasnem, da bo občinska skupščina iz svojega rezervnega sklada prispevala k pokritju izgube le v res utemeljenih primerih! Samo takrat bomo pomagali, kadar bo na dlani, da ima prizadeti kolektiv zagotovljeno perspektivo. V vseh drugih primerih bo hoče — noče treba dopustiti, da bodo ekonomski zakoni opravili svoje! Ne bo nam torej smelo biti žal, pa najsi bo to še tako težko, če bodo posamezna podjetja, ki nimajo pogojev za obstoj, morala v likvidacijo!

Tako je opredelil sanacije predsednik občinske skupščine Novo mesto Sergej Thorževskij na seji zbornice delovnih skupnosti 17. septembra.

ANKETA BO Povedala, kako živijo NEKDANJI BORCI

Da bi spoznal življenje nekdanjega borca ali aktivista narodnoosvobodilne vojske, je dovolj vstopiti v katerokoli borbevo stanovanje. Malo tega boš našel v njem, kar bi moral videti in kar si je borec v letih težkega odpora za služil. Namesto tega pa boš lahko videl kup kopij prošelj, ki so (neredko) neuspešno romale v razne pisarne.

V trebanjski občini je 566 borcev in aktivistov, med te-

mi pa 193 kmetov ali 32 in pol odstotka. Njihov način življenja se bistveno ne razlikuje od življenja borcev v drugih krajih, le da so njihovi življenjski pogoji zaradi slabše razvitosti te občine precej težji. Vsako leto se ti sicer izboljšujejo, vendar pa odločilnih korakov ni.

Več o življenju in pogojih borcev in aktivistov bo povedala anketa, ki so jo v trebanjski občini izvedli te dni. Njen namen je predvsem odgovoriti na tale bistvena vprašanja: kakšni so osebni prejemki anketirancev, kakšna stanovanja imajo, kakšni socialni strukturi pripadajo itd.

Kakor smo omenili, so pogoji v trebanjski občini težji kot drugje, nasproti temu pa je število borcev zelo veliko. Čeprav bo anketa prikazala take probleme, ki nemudoma

terjajo rešitev, pa občina sama tega ne bo utegnila rešiti. Potrebna bo pomoč izven njenih meja. Da bi se seznanili s problematiko, bodo odborniki občinske skupščine in političnih organizacij podrobneje pregledali analizo stanja, kakršno je na podlagi ankete zaznal občinski odbor Zveze združenj borcev NOB.

Živega človeka na pokopališče!

Krajevni odbor v Sentrupertu se je odločil temeljito urediti pokopališče, ki je močno zanemarjeno. S svojimi sredstvi bo nabavil posek, od prebivalstva pa pobral pokopališke pristojbine. S temi sredstvi bo plačal človeka, ki bo odgovoren za red na pokopališču. Včasih je pač potrebno imeti tudi živega človeka na pokopališču.

TREBANJSKE NOVICE

Barvni posnetek bi pokazal, da gojijo lastniki vrstnih hiš v Cvibljah pri Trebnjem rožne grme in grede. V manjših naseljih je to redki primer, zato so Cviblje lahko vsem za zgled.

Juletu Kobetu v spomin

Globoko pretreseni ob sporočilu, da se je na odru Tvojega življenja odigrala zadnja drama, smo se v soboto na Zahal v Ljubljani poslovili od Tebe, Tvoji sodelavci pri novomeškem DPD Svoboda »Dušan Jereb« in njegove dramske sekcije, v kateri si vsa leta od osvoboditve sem tako vneto ustvarjal.

Res, zadnja leta nisi več delal z nami, ker si se po službeni dolžnosti preselil v Ljubljano, vendar se naši odnosi zaradi tega niso prav nič spremenili. Ne moremo in ne smemo namreč mimo dejstva, da si bil prav Ti tisti, ki je po zadnji vojni, ki tudi Tebi ni prizanesla, prvi pobudnik za novo gledališko življenje v Novem mestu. Z največjo vneto si zbiral sodelavce za prvo večjo, povojno prireditel, uprizaritev Cankarjevega »Kralja na Betajnovic«, kjer smo se vsi stari igralci spet dobili in kjer si odlično odigral vlogo Maksa. In potem se je vrstil nastop za nastopom in le malo jih je bilo brez Tebe. Tvoji resnično dobro naštvirani nastopi so

bili pravo doživetje in zares si zaradi tega veljal za enega najboljših igralcev naše gledališke družine. V nepozabnem spominu je novomeški publiki ostala Tvoja dovršena odigrana vloga Matička v Linhartovi komediji »Veseli dan ali Matiček se ženita«, pa vloga očeta Ane Daalder's v drami »Mladost pred sodiščem«, vloga Andreja Smoleta v Krestovem scenariju »Slep je kdor se s petjem ukvarja«, vloga Stefana v Anzenbergerjevi komediji »Slaba vesta pa si sijajno odigral že v detetu s svojo ženo Miro. Tvoj najmarkantnejši nastop je bil v vlogi Friderika v Krestovi »Celjskih grofih«. In kdo bi še naštel druge Tvoje nastope, pred vojno pri bivšem sokolskem gledališču.

Kot dolgoletni tajnik našega društva si mnogo pripomogel k boljšemu in smotnejšemu delu in ugledu društva in gledališča.

Rad se spominjam časov pred vojno, ko si izrazil zamisel, naj bi se vsi takratni igralci sokolskega in prosvetnega odra združili v močno igralsko skupino, prevzeli Prsvetni oder, ki je bil za tiste čase zares zelo moderno opremljen, in bi v njem tako nastalo resnično novomeško gledališče. Tekli so že pri razgovori o tem, uresničitev te zamisli pa je preprečil drugi svetovni požar.

Ker si nam bil tudi kot tovariš in prijatelj zelo blizu, nam je bilo slovo od Tebe še toliko težje. Globoko užaloščen smo se morali ukloniti neizprosni usodi, ki Te je iztrgala v najlepših moških letih iz naših vrst in iz objema Tvoje družine.

Ob težkem slovesu se Ti, dragi Jule, zahvaljujemo za vse Tvoje delo v naših vrstah, za vsa Tvoja žrtvovanja. Ohrani Ti bomo v svetlem spominu!

POLDE CIGLER

XI. DOLENJSKO PRVENSTVO V ATLETIKI

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

ALI JE GRIPA NEVARNA?

Kdor je gripo prebolel letos v zgodnji pomladi, se bo prav gotovo spomnil, da ni najbolj prijetna bolezen. Saj ni zbolel sam, za gripo so ležale cele družine. Tovarne in uradi so bili zaradi nje precej prazni, šole marsikje zaprte. Kar nekaj časa je trajalo, da se je bolezen unesla in da je življenje postalo spet normalno.

Bolezen se pojavlja v večjih epidemijah skoraj vsako leto v hladnih zimskih mesecih, posebno ob vlažnem vremenu. Posamezni slučajji boleznih pa ne izbirajo letni čas. Vsakih 25 do 40 let zajame gripa ves svet, takrat govorimo o pandemiji gripe. Starejši se bodo spomnili te boleznih po prvi svetovni vojni, ko so ji rekli »španska« in je tako nevarno razsajala, da je po vsem svetu pomorila 20 milijonov ljudi. Pred leti smo pandemijo gripe imenovali »azijska«. To, kar je bilo letos pri nas, je običajna epidemija, le da je bila precej obsežna.

Gripa ali influenza je nalezljiva bolezen, ki se prenaša od človeka na človeka. Povzročajo jo virusi, ki ima v glavnem tri tipe: A, B in C. Bolezen se prenaša s kužnimi kapljicami, ki jih bolnik izkašlja. Širi se s hitrostjo prometa. Oboli lahko vsakdo, sprejemljivost za bolezen je torej splošna.

Gripa nastane naglo. Bolnik se počuti zelo slabo, vse ga boli, posebno udje, prsa in hrbet. Počuti se »kot pretepena«. Vročina naglo naraste na 38 do 40°C, pojavi se suh kašelj, boleče grlo, suh jezik in rdeče oči. Obraz je rdeč in zabuhel. Appetit izgine in bolnik sili v posteljo, kamor tudi spada. Dajemo mu zdravila proti gripi in vroče pijače, n. pr. čaj, limonado, sadne sokove. Približno po treh dneh vročina pade in bolnik je gripo praktično prebolel.

Ce bolnik po treh dneh ni zdrav ali pa še mu vročina ponovno naraste, so nastopile komplikacije. Običajno gre za pljučnico, lahko pa tudi za okvare na prebivalih, živčevju in drugod. Sedaj moramo biti zelo previdni. Gripa namreč že sama zelo znižuje odpornost organizma in pri komplikacijah ima telo zelo malo možnosti za samoobrambo. Zato je zdravljenje komplikacij navadno resna stvar. Prav komplikacije so tiste, ki lahko povzročijo smrt bolnika. Je pa tudi mogoče, da bolnik, ki je gripo prebolel, postane zaradi neodpornosti čez mero sprejemljiv za druge bolezni, pogosto tudi za jetiko. Zanj pa vemo, da je sicer ozdravljiva, pa vendar dolgotrajna in nevarna bolezen.

Pri nas je navada, da preganjamo gripo z žganimi pijačami in drugimi alkoholnimi napitki. Posebno z vinom! To je seveda čisto napak, ker že tako oslabiljeno telo se bolj oslabimo. Posledica je navadno pljučnica.

Ali je kakšna možnost, da se gripe ubranimo? Zadnja leta imamo proti influenci dobro cepivo. Cepiti pa je seveda potrebno prej, preden se gripa pojavi. Cepimo trikrat v približnem razmaku 14 dni. Letos pozimi smo cepili v nekaj tovarnah v Novem mestu in smo dosegli prav lepe rezultate pri tistih, ki so bili cepljeni trikrat. Tovarne so delale! Drugod pa so bili zaradi epidemije gripe veliki izpadi. Če kolektivni izračunajo, koliko jih stane izpad proizvodnje, nadomestilo dohodka za bolne delavce in še vse drugo ob epidemiji, je strošek za cepljenje minimalen. Razen tega prispeva svoj del k stroškom za cepljenje še socialno zavarovanje. O tem se splača razmisliti!

Da odgovorimo na vprašanje v naslovu: gripa je nevarna bolezen, ker nastopa množično, ker ima lahko komplikacije in ker zmanjša telesno odpornost na najmanjšo mero. Bolje jo je preprečiti kot zanjo zboleti!

Dr. B. O.

Letošnje XI prvenstvo Dolenjske v atletiki, ki je bilo minulo nedeljo v Novem mestu, je bilo silno pestro in dobro obiskano. Razen tekmovalcev iz Novoga mesta so prišli tudi tekmovalci iz Kočevja, Stične in Trebnjega. Res je škoda, da Crnomeljčanov ni bilo! Tudi atletski klub Olimpija-Svoboda iz Ljubljane in celjski klub Kladivar sta poslala nekatero tekmovalce. Zal sta sprinter Zaletelj in metalec kopja Spiljer morala prav ta dan nastopiti na prvenstvu v Beogradu.

ROKOMET V SPODNJEM POSAVJU

TVD Krize (Gorenjska) - »Svoboda Krmelj 23:26 (7:11)
V II. kolu ljubljanske cone lige so gostovali rokometisti Krmelja na Gorenjskem in slavili tesno, toda zaslužen zmago. Sodnik Zupančič iz Ljubljane je sodil dobro in ni dopuščal ostre igre. Obe moštvi sta igrali ležerno. Gole so dosegli Kunej in Logar J. 8, Terzagl 4, Zitnik, Zaman in Papež M. po 2 za Krmelj.

RK »METALNA« Krmelj - »Partizane Brestanica 19:11 (7:7)

Prvenstvena tekma zasavske lige je prinesla drugo zaporedno zmago Krmelčanom, ki so si po slabih igri prvga polčasa z bliskovitimi prodori prvih 10 minut drugega polčasa zagotovili zmago. Sodnik Maks Toplišek iz Brezice je sodil dobro. Gole za domačine so dosegli Papež R. 7, Metelko 5, Vavčar in Bastardi F. po 3, Bastardi Alojz 1. Za goste so bili uspešni Keše J., Kavčič S. 3, Radi 2, Jelen, Fišer in Avenak z 1 zadetkom v drugem polčasu se je odlikoval vratar domačinov Peter Kos.

D. B.

BRANIK (Maribor) : PARTIZAN (Črnomelj) 14:5 (5:1)

Igralke Branika so že v prvem polčasu povedle s 5:1 zaradi izredno slabe igre Crnomeljčank v obrambi. Na začetku drugega polčasa so Crnomeljke sicer rezultati zmanjšale na 5:3 in 7:5, proti koncu so le zaradi utrujenosti od vožnje in nezbranosti v obrambi naglo popuščale, da so igralke Branika razliko naglo zvečale in tekmo v visokim rezultatom, ki pa je neresalen z ozirom na prikazano igro v polju, zaključile v svojo korist.

Gole za Branik so dosegle: Lamprecht 7, Martinčič, Sprah 2, Gornvnik 2, za Crnomelj pa Kvas 2, Weiss 1, Bauman 1, Šutala 1.

LESTVICA ŽENSKE REPUBLIŠKE ROKOMETNE LIGE:

Slovan	3	2	0	1	23:12	1
Brezice	3	2	0	1	28:18	4
Piran	2	2	0	0	12:8	4
Crnomelj	3	2	0	1	26:25	4
Kranj	3	1	1	1	20:18	3
Rudar	3	1	1	1	17:21	3
Branik	3	1	1	1	21:23	3
Koper	3	1	0	2	21:20	2
Siška	3	0	1	2	15:20	1
Zelezničar	2	0	0	2	9:27	0

Spet razgibani športni dnevi v Kočevju

Košarka - Mladinci, ki tekmujejo v okrajni mladinski ligi, so imeli v gostih Partizan Trnovo iz Ljubljane. Kljub prednosti domačega igralca mladi igralci kočevskega Partizana niso uspeli. Tekmo so izgubili s 55:40, kar pa je boljši rezultat od spomladanskega. V prvem napadu so bili prehitro izločeni boljši igralci. Novinci, ki so jih nadomestili v drugem polčasu, so se dobro držali in je bila razlika v tem delu igre manjša kot v prvem polčasu. Košarkarice so odpovalje že ob 5. uri v Ljubljano - Moste, kjer bi morale odigrati tekmo s Slovanom. Na igrišču je bil le sodnik. Nekdo je gostil iz Kočevja pojasnil, da je tekma preložena, o čemer pa Kočevje ni nič vedelo. Tudi strošek jim ni še ni povrnili. S takim načinom se ne strinjamo! Zahtevamo, da naredi vezja končno red in povzročitelje takih odnosov primerno kaznuje.

NOGOMETASI DVAKRAT USPEŠNI

Obe kočevski nogometni moštvi sta bili uspešni proti Induplati iz Jari. Mladinsko moštvo gostov so premagali s 5:1, člansko pa z 2:0.

ODBOJKARJI ZMAGALI V TREBNJEM

Odbojkarji Partizana so igrali 3. kolo jesenskega dela druge republiške lige v Trebnjem s moštvom tamkajšnjega Partizana. Igralstvo je bilo slabo, kar je predvsem vplivalo na igralce v prvem nizu. Kljub temu so goste premagali Trebnje s 3:2 (11:15, 15:8, 9:15, 15:3 in 15:11). Kočevski odbojkarji so od tekme do tekme boljši, tako da bo verjetno za prvo mesto odločila tekma med O. K. Kamnik in TVD Partizan Kočevje.

REPUBLIŠKA NAGRADA GIMNAZIJI

Minuli teden je imela komisija za oceno tekmovalstva v pionirskih igrah slovenske kulture pionirjem

68 m mladinke: 1. Milena Jerman, Kočevje - 8,8, 2. Zvonka Vidic, Novo mesto - 9,1, 3. Marija Čuden, Novo mesto - 9,6. V tej disciplini smo pogrešali nekaj Novomeščank, ki so sposobne teč. 60 metrov pod deset sekund.

60 m mladinci (finale): 1. Stanko Jarc, Novo mesto - 7,4, 2. Dušan Bižal, Kočevje - 7,6, 3. Borut Hočevar, Kočevje - 7,8. Stanko Jarc je bil tudi v predtekmičnih najboljši in ima vse pogoje za razvoj v dobrega sprinterja.

100 m moški: 1. Jože Cvar, Olimpija-Svoboda - 11,5, 2. Stanko Jarc, Novo mesto - 11,9, 3. Anton Goricanec, JNA - 12,2.

100 m ženske: 1. Zinka Serbec, Kladivar - 13,8, 2. Milena Jerman, Kočevje - 14,7, 3. Slavka Golec, Novo mesto - 13,8.

400 m moški: 1. Vinko Istenič, Novo mesto - 52,6, 2. Jože Cvar, Olimpija-Svoboda - 53,1, 3. Matija Vidmar, Novo mesto - 59,4. V odličnem teku je Istenič premagal Ljubljanočana Cvara ter tako dosegel nov dolenjski rekord.

400 m ženske: 1. Silva Razpotnik, Kladivar - 1:0,52, 2. Stanka Nenamič, Novo mesto - 1:10,2, 3. Danica Močnik, Novo mesto - 1:11,0. Razpotnikova je z lahkoto osvojila prvo mesto pred mladima tekmovalkama iz Novoga mesta.

100 m mladinci: 1. Janez Mole, Olimpija-Svoboda - 2:38,9, 2. Ludvik Markovič, Novo mesto - 2:53,3, 3. Ivan Pezdirc, Novo mesto - 2:54,5.

1500 m moški: 1. Jože Smodej, Novo mesto - 5:18,9, 2. Ivan Florjančič, Novo mesto - 5:19,6, 3. Matija Burgar, Novo mesto - 5:22,2. Rezultati so zelo skromni. Mladi gimnazijci so tekli samo za točke, ki so potrebne pri tekmovalstvu za atletski pokal Slovenije.

600 m ženske: 1. Sonja Rus, Novo mesto - 2:03,1, 2. Mara Bukovec, Novo mesto - 2:05,0, 3. Slavka Klančar, Novo mesto - 2:06,5.

4x100 m moški: 1. Olimpija-Svoboda, Ljubljana - 47,3, 2. AK Novc mesto - 47,6, 3. Stična - 49,1. Nekaj metrov pred ciljem je moral zadnji novomeški tekač Padovan prepustiti zmago Ljubljaničanom. Mladi gimnazijci iz Stične na pa so dosegli lep uspeh.

4x100 m ženske: Štafeta, ki je bila sestavljena iz novomeških in celjskih tekmovalk, je dosegla rezultat 56,8.

Višina - ženske: 1. Zinka Serbec, Kladivar - 1,35 m, 2.-3. Anica Savoren, Novo mesto - 1,25 in Marija Setina, Novo mesto - 1,25.

Višina - moški: 1. Janez Matoh - 1,80, 2. Miro Berger - 1,70, 3. Janes Penca - 1,65. V tej disciplini smo pogrešali skakalca Poltrča, ki je že letos skočil 180 cm, tekmovalnja pa se ni udeležil zaradi istočasne prvenstva v odbojki.

Daljina - ženske: 1. Zinka Serbec, Kladivar - 4,49 m, 2. Bernarda Jožef, Novo mesto - 4,21, 3. Marija Setina, Novo mesto - 4,20 m.

Daljina - moški: 1. Anton Goricanec, JNA - 5,98 m, 2. Boris Vidmar, Olimpija-Svoboda - 5,94, 3. Stanko Jarc, Novo mesto - 5,78 m. Z rezultati ne moremo biti zadovoljni, ker nobeden tekmovalcev ni skočil preko šest metrov.

Krogla - člani: 1. Boris Vidmar, Olimpija-Svoboda 11,89 m, 2. Janez Meljo, Kočevje - 10,81 m. Tudi znani metalec krogle Penko

n. nastopil na atletskem prvenstvu zaradi odbojcarskega prvenstva.

Krogla - starejši mladinci: 1. Dušan Benčina, Olimpija-Svoboda - 13,25 m, 2. Jože Lavrih, Trebnje - 12,47 m, 3. Stane Zajc, Olimpija-Svoboda - 12,34 m.

Krogla - mlajši mladinci: 1. Jože Smodej, Novo mesto - 13,25 m, 2. Igor Knol, Novo mesto - 13,00 m, 3. Jože Konda, Novo mesto - 11,67.

Krogla - članice: 1. Marija Knez, Novo mesto - 8,97, 2. Silva Razpotnik, Kladivar - 8,39 m, 3. Anica Nose, Novo mesto - 7,51 m. Pogrešali smo znani metalci Kotnikovo in Vidmarjevo.

Disk - člani: 1. Janez Meljo, Kočevje - 32,50 m. Zal tudi disk niso metali znani tekmovalci Penko, Potrč in Spilar.

Disk - mladinci: Jože Lavrih, Trebnje - 45,80 m, 2. Dušan Benčina, Olimpija-Svoboda - 39,90 m, 3. Stane Zajc, Olimpija-Svoboda - 37,50 m. Presenečenje med metalci diska je bil met Jožeta Lavriha iz Trebnjega, kateremu se v vztrajno vadbo obetajo še lepi uspehi.

Kopje - ženske: 1. Marjeta Saje, Novo mesto - 24,00 m. Skupno s Saječeva bo morala na troboju v Kranju metati kopje tudi Vidmarjeva, ker druge tekmovalke v tej disciplini v Novem mestu nimamo.

Kopje - mlajši mladinci: 1. Jože Smodej, Novo mesto - 41,50 m, 2. Dušan Bižal, Kočevje - 41,16 m, 3. Branko Vidmar, Novo mesto - 32,80 m.

Najboljši tekmovalci prvenstva bodo z nekaterimi, tokrat odsotnimi atleti, nastopili na III. troboju najboljših atletov Gorenjske, Primorske in Dolenjske, ki bo 4. oktobra v Kranju. Dolenjska moška in ženska ekipa se bosta morali še skrbno pripravljati, če bosta hoteli na troboju uspeti.

J. G.

Predaja štafete - moški (Foto: Janez Pavlin)

Novo mesto : Slov. Bistrica 3:0

Gledalci so z negotovanjem sprejeli vest, da igralcev iz Slovenske Bistrice ne bo na Loko. Po četrtturnem čakanju je sodnik Logar iz Ljubljane namreč odpisal konec tekme. Novomeški odbojkarji so tako brez borbe vknjižili novi dve točki nad zadnjeplasiranimi Bistričani. Po tej zmagi v zatišju čakajo, da bodo z nekaj novimi uspehi prišli na drugo mesto, ki se daje pravico do igranja na kvalifikacijah. Borba za drugo mesto se je nenadoma močno razpalila: drugoplasirani Mariborčani, za katere je kazalo, da imajo drugo mesto tako rekoč že v šepu, so po pričakovanju klicnili na vročem igrišču v Kanižu. Zdaj je naenkrat celo vrsta kandidatov za drugo pozicijo. Trenutna lestvica sicer ne kaže pravega stanja, saj majo moštva različno število odigranih tekem. Kljub temu pa kaže Novomeščanom zelo obetavoče. V goste morajo le še v Bežigrad (od neposrednih konkurentov), medtem ko bodo vsi drugi, ki bi si hoteli pri-

boriti drugo mesto, še pokazali svoje znanje na igrišču na Loki. Novomeščani pa so tu, vsaj tako kaže, slejkoprej nepremagljivi, saj jih je celo Kanal spravil na koševje šele po petih setih in s precejšnjo mero sreče. Navijači zdaj upajo, da bodo videli dramatičen juriš na drugo pozicijo in upajo, da se bo finiš končal z zmago domačinov.

Občinska liga v odbojki

Pretekli teden se je začel tudi jesenski del odbojcarske občinske lige. V prvi tekmi sta se pomerili moštvi IMV in Pionirja. V tekmi, ki je odločala o vrstnem redu pri vrhu tabele, je ekipa IMV igrala bolje in je zaslužen zmagala (3:1). V tem delu z zanimanjem pričakujemo tudi start mladincev Partizana in Novoteksa, v katerem igra velika večina igralcev prvega moštva novomeškega ligaša. Ti dve moštvi do zdaj namreč še nista igrali nobene tekme. Zanimiv in nenavaden hkrati je tudi primer iz prvga dela prvenstva, ko ob določenem času ni bilo na igrišču ekip IMV in Krke, ki bi morali igrati medsebojno tekmo. Komisija je tekmo registrirala z rezultatom 0:0, obe moštvi pa sta ostali brez točke.

Lestvica je trenutno naslednja:

Občina	4	4	0	12	4	8
Pionir	5	2	3	10	13	7
IMV	5	2	2	10	9	6
Novoles	4	1	3	7	11	5
Krka	1	1	2	5	7	4

-al

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 5.00, 7.00, 8.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 25. SEPTEMBRA: 8.55 Pionirski tednik. 9.25 Slovenski pevci zabavnih melodij. 10.15 Igra pihalni orkester RTV Ljubljana. 11.15 Pozor, nimaj prednosti! 12.15 Pojo naši operni pevci. 15.15 Zabavna glasba. 15.15 Poje mladinski zbor iz Trbovelj. 18.10 Promenadni koncert. 20.00 Trideset minut v studiu 14. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 26. SEPTEMBRA: 9.05 Dvajset minut z našimi starejšimi skladatelji. 9.40 Zabavna glasba iz Sovjetske zveze. 10.35 Korotke narodne pesmi. 11.15 Pozor, nimaj prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti. 13.45 Jože Spangar: Premiki v strukturi poljščin zaradi novih cen. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Poje zbor KUD »Jože Hermanček« p. v. Gustava Rakuše. 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 18.45 Novo v znanosti. 20.30 Sobotni večeri v naših krajih. 22.10 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 27. SEPTEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra -

Soteska premagala Dvor

Moštvo malega nogometa iz Soteske je 20. septembra gostovalo na Dvoru in v prijateljski tekmi premagalo domačine s 3:0 (1:0). Vovk je dal dva, Avguštin pa en gol. Lepo igro je pokvaril sodnik, ki je dovolil precej ostro igro Dvora.

J. V.

BRZOTURNIR V SEVNICI

19. septembra je šahovski klub Milana Majna organiziral brzoturnir, na katerem je med 11 igralci zmagal Maurer z 9 in pol točkami, drugi je bil Grlic 8 točk; Brelih je zbral 7 in pol, Gačnik 7 itd.

-rer-

Mladinsko moštvo košarke kočevskega partizana

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 25. septembra — Uroš Sobota, 26. septembra — Justina Nedelja, 27. septembra — Kozma Ponedeljek, 28. septembra — Vencslav
Torek, 29. septembra — Mihael Sreda, 30. septembra — Jelka Četrtek, 1. oktobra — Julija

ČESTITKA

Ljubi mami in stari mami Ani Srebrnjak iz Hrušice št. 17 želimo za 70. rojstni dan še mnogo sreče in zdravih dni.
Hčerka Lojzka z možem Janezom, Milenka in Andrejka pa ji pošljeta koš poljubčkov

ZAHVALE!

Ob prerani izgubi moža, očeta in starega očeta
Franca Mrvarja iz Dol. Straže
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni podjetju »Novoles«, godbi, pevcom, govornikom in vsem, ki so nam v težkih trenutkih nudili pomoč. Zahlujoči domači

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta
Janeza Uršiča
žel upokojenca iz Novoga mesta se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vence. Zahvaljujemo se zdravnikom in strožnemu osebju Splošne bolnice Novo mesto za vso skrb in nego. Lepa hvala tudi duhovščini.
Zahlujoči: žena Marija, otroci Stane, Sanika in Sonja z družinami

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica
Ivana Pojeta
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih izkazali vsestransko pomoč in sočustvovali z nami.
Posebno zahvalo izražamo posestvu »Snežnik«, ZZZ NOV ter ostalim družbeno političnim organizacijam Kočevska Reka in Cabar, govornikom in čabarski godbi. Zahvaljujemo se zdravniku dr. Miranu Cilensku ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.
Zahlujoči: žena Julka, sinova Jože in Tone z ženama, hči Fani z možem, sin Ivan ter brat Tone z družino.

MALOGLASJE

PRODAM ZIDANICO na Trški gori z vsem inventarjem in z grozdem (novo letino). Potočar, Bučna vas 35.
PRODAM SKORAJ NOVO TRODELNO KUHNJSKO KREDENCO, štedilnik »Gorenjec«, plitke kanarčke in kletko. Kettejev drevored 36. Novo mesto.
PRODAM RABLJENO DNEVNO SOBO Rafko Petrič, Novo mesto, Valantčeva 9.
UGODNO PRODAM ZENSKI SILVALNI STROJ v dobrem stanju. Albert Bratoš, Novo mesto, Kettejev drevored 40.
UGODNO PRODAM LAMBRETO LD 150 cm, z vetrobranom ter dve čeladi. Anton Novak, Ribnica 52 na Dolenskem.
ODDAM GARAZO in sobo. Brod 45, Novo mesto.
TRGOVINA »ASTRA« na Cesti komandanta Staneta 1, Novo me-

PRIHODNI TEDEN:

- Praznik kočevske občine
- OBISK PRI BELIH MENIHIH POD GORJANCI
- Kaj pravijo naše zadruga o vaških strojnih skupnostih
- NOVA STEVILKA URADNEGA VESTNIKA z važnimi občinskimi odloki
- Novice, dogodki in ljudje — iz vseh naših občin
- MICKA, TUDI TI SI KRIVA!
- Ljudje med seboj

24 STRANI!

sto išče skadišče v bližini prodajalne. Interesenti naj se javijo osebno ali pisмено v trgovini.
KROJASKO PODJETJE »OBRTNIK« Ljubljana, obrat Novo mesto, sprejme več kvalificiranih krojaških pomočnikov in šivilj. Nastop službe takoj.
IŠCEM GOSPODINSKO POMOČNICO za tričlansko družino. Dr. Tatjana Frlan, Zdravstveni dom Novo mesto.
MLADO DEKLE, začetnica s končano osemletko, ki ima veselje, da se uči v gostinstvu, dobi takoj službo v gostilni Marije Černe v Zakutu 35, Brežice.
ZDRAVILISČE ROGAŠKA SLATINA — Protij sladkorni bolezen, protinu in toščavosti (bolezenskemu debeljenju) pomaga rogaški »Donat« vrecel. Dobite ga v Novem mestu pri trgovskem podjetju »Hmeljniki« — telefon 21-129, in »Standards« — telefon NICO za 3-člansko družino. Dr. UGODNO PRODAM VEČJE POSESTVO z mlinom in žago v bližini železniške postaje ali zamjenjam za manjše v bližini Novoga mesta. Rudolf Milek, Dolenci 1, Gradac v Beli krajini.
GOSPODINSKO POMOČNICO sprejemem k štirčlanski družini. Lahko začetnica. Marija Pokovec, Ljubljana, Dalmatinova 8

KINO

Brod na Kolpi: 26. in 27. 9. sovjetski film »Rdeče listje«. Črnomelj: 25. in 27. 9. ameriški film »Pamteča zvezda«. 29. in 30. 9. švedski film »Divje jagode«. Dol. Toplice: 26. in 27. 9. ameriški film »Nunas«. Kostanjevica: 27. 9. nemški film »Grasčina strahova«. 30. 9. španski film »Vrag iz Rormesa«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTU
V času od 15. 9. do 21. 9. je bilo rojenih 12 dečkov in 18 deklic.
Poročili so se: Anton Berlogar, uslužbenec iz Malega Orehka, in Ivana Berus, poljedelka iz Ločnice; Nikola Popović, uslužbenec iz Jugorja, in Milena Čemec, poljedelka iz Poduljce; Matija Hudorovac, šofer iz Loke pri Črnomlju, in Ljudmila Hudorovac, delavka iz Stranske vasi

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Mihaela Vidmar iz Jame — Albina, Dragica Grabovec iz Bršlina — Suzano, Džurdža Španič iz Suhorja — Katica, Mihaela Novak iz Gaberja — Jožkota, Rezika Boltes iz Kostanjevice — Martina, Stanka Kramarič iz Dragomlje vasi — Bojana, Justina Troha iz Brezovice — Mirana, Marija Grmovšek iz Vrhtrebnjega — Slavko, Anica Vidmar iz Zabeje vasi — Roberta, Jožica Babč iz Velike vasi — Borisa, Marija Lindič iz Sp. Lahnice — Janeza, Anica Pezdirc iz Črnomlja — Milana, Marija Papež iz Jabljana — Marjana, Jožefa Avgustinčič iz Staroga trga — Ireno, Marija Volčjak iz Vel. Brusnice — Slavko, Nežka Babor iz Jerneje vasi — Rokmana, Justina Rodman iz Krškega — Jožeta, Terezija Zupančič iz Sevnega — Bernardko, Zdenka Pevec iz Gor. Pomikve — Mirjam, Kristina Krajšek iz Vrha — dečka, Terezija Pinc iz Gor. Mokronoga — dečka, Franciška Blažič iz Stolpi — deklico, Marija Žagar iz Uršnih sel — dečka, Martina Matoh iz Grma — deklico, Fran-

Kočevje — »Jadranski«: 25. in 27. 9. angleški film »Pod okriljem noči«. 28. in 29. 9. italijanski film »Stirje neapeljski dnevi«. 20. 9. in 1. 10. jugoslovanski film »Dvojni obroč«. Novo mesto »Krka«: 25. do 28. 9. ameriški film »Moja draga Klementina«. 29. in 30. 9. italijanski film »Zaposliteva«. Oslinca: 27. 9. nemški film »Jazz, ljubezen in pesem«. Predgrad: 27. 9. jugoslovanski film »Izbiralka«. Ribnica: 26. in 27. 9. slovenski film »Srečno, Kekec«. Sevnica: 26. in 27. 9. ameriški film »Ko zvonijo zvonovi«. 30. 9. sovjetski film »Moj mlajši brat«. Sodražica: 26. in 27. 9. nemški film »Strelici v zelenem«. Stara cerkev: angleški film »V soboto zvečer, v nedeljo jutraj«. Straža: 26. in 27. 9. nemški film »Tisoč oči doktorja Mabusa«. Trebnje: 26. in 27. 9. francoski film »Prestopke na begu«. 30. 9. ameriški film »Toby Tyers«.

Potujoči kino Novo mesto

predvaja nemški barvni glasbeni film GROFICA MARICA: v soboto, 26. sept., v MIRNI PEČI ob 19. uri; v nedeljo, 27. sept., ob 15. uri v ŠKOCJANU, ob 19. uri pa v BELI CERKVI. V ponedeljek, 28. sept., ob 19. uri v OTOČCU; v torek, 29. sept., ob 19. uri v zdravilišču Smarjanske Toplice. V sredo, 30. sept., ob 19. uri na MIRNI.

Potujoči kino Kočevje

Potujoči kino Kočevje predvaja italijanski film »Ljubim — ljubim«, 24. 9. v Livoldu; 25. 9. v Dolgi vasi, 26. 9. v Črnem potoku, 27. 9. v Podpreski 27. 9. v Kužju.

Roparski napad pri Mačkvcu

20. septembra ob 4. uri je skupina Ciganov na cesti pri Mačkvcu ustavila avto nekega Ljubljancana in oropala voznika. Voznik je prijavil, da so mu zmikavti odnesli 200.000 dinarjev. Medtem so skupino Ciganov varnostni organi že aretirali, preiskava pa je še v teku.

MLIN V PLAMENIH

V noči med 20. in 21. septembrom je pogorel mlin, katerega lastnik je Jurij Fortuna iz Krasinca pri Metliki. Ogenj je povzročil za okrog 8 milijonov dinarjev škode. Požar so kasno opazili, ker je bila v kraju, kjer je gorelo, močna megla, tako da so reševalci prišli prepozno. Vsa okolica je močno ogorčena, ker je bilo od tega mlina odvisnih več vasi. Do torka še niso našli krivca za požar, katerega vzroke še nadalje raziskujejo.

KRONIKA + NESREČE

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jože Ambrožič, vojni invalid iz Gor. Lovkic, je padel z drevesa in si poškodoval levi kolik; Marija Kic, gospodinja iz Podgorje, si je pri nesreči na cesti poškodovala glavo in obe roki; Aleksander Vrščaj, zidar iz Bitne vasi, je padel z motorja in si poškodoval desno nogo; Janeza Baborja, posestnika iz Jerneje vasi, je po-

dril avtomobil in mu poškodoval glavo in desno roko; Marija Mrhar, delavka iz Mirne, je padla s kolesom in si poškodovala glavo. Ivan Dim, mehanik iz Hudej, je padel z motorja in si poškodoval glavo; Matiči Radovan, gospodinja iz Loke, se je pri nesreči poroznala s steklom po desni roki.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:
Franca Hostnika, posestnika iz Rajca, je nekdo napadel in mu poškodoval levo roko in hrbet; Milutin Nikolič, delavec iz Trebnjega, je skočil iz vlaka in si poškodoval levo nogo; Stanko Kozole, sin ključavničarja z Goleka, je padel pri igri in si zlomil levo nogo; Antona Kajsa, posestnika iz Dramlja, je povozil motor in mu zlomil desno nogo; Regina Brajdič, hči delavca iz Drnovca, je padla pod voz in si poškodovala levo nogo; Marjan Kozole, delavec iz Preradola, si je v tovarni poškodoval desno nogo; Franca Kodriča, posestnika iz Dobrave, je nekdo udaril po glavi; Alojz Božič, zidar s Trške gore, je padel v vodnjak in si poškodoval hrbtnico; Fric Molan, delavec iz Trebeže, se je zaletel z motorjem in si poškodoval glavo in levo roko; Milan Maček, sin posestnika iz Brezakovca, je padel na poti in si zlomil levo roko; Branka Nučič, hči delavca iz Blance, je skočila pod avto in dobila poškodbe po glavi in obeh koljenih; Zvonetu Kelneriču, mesarju iz Podskalca, je padlo na glavo železo; Stanka Nagliča, posestnika iz Klnke, je poškodoval vol po trebuhu; Anton Stipčič, posestnik iz Kačkovca, je padel z motorjem in si poškodoval rebra.

RAZPIS NATEČAJA

Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS razpisuje natečaj za izpolnitev delovnih mest v Ljudski milici in v kazensko poboljševalnih zavodih (pazniki)

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da je državljan SFRJ,
2. da je odslužil obvezni vojaški rok v JLA,
3. da ni prekočal 28 let starosti,
4. da je uspešno končal najmanj osemletko ali opravil izpit za kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca,
5. da ni sodno kaznovan,
6. da ni v kazenski preiskavi.

Vsak kandidat bo pred sprejemom v službo zdravniško pregledan in mora opraviti sprejemni izpit po določenem testu.

Sprejeti kandidati bodo prejeli plačo kot pripravniki po uredbi o nazivih in plačah uslužbenec organov za notranje zadeve ter odločbi o položajni plači v organih za notranje zadeve. Prejemali bodo tudi brezplačno uniformo in obutev. Samskim uslužbencem so zagotovljena stanovanja na postajah LM ali v samskem domu. Uživali bodo vse redne in posebne ugodnosti, ki jih določajo zakoni in predpisi o socialnem in pokojninskem zavarovanju. Pouka pri strokovnem šolanju ne bodo plačevali.

Podrobnejša pojasnila o natečaju in pogojih za sprejem lahko dobe kandidati na vsaki postaji LM v SRS.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS

KOTEKS TOBUS LJUBLJANA

razpisuje za svoj obrat v ZGORNJEM KASLJU 151 (pri Zalogu)

prosta delovna mesta za NEKVALIFICIRANE DELAVCE

Samska ležišča so na razpolago. Ponudbe sprejema osebno obrat PROD, Zg. Kaselj št. 151.

NESREČE

Avto na strehi
Irmtraut Maas iz Nemčije je 19. septembra letos vozila po avtomobilski cesti osebni avto M-TX-464. Ko je okrog 2. ure prispela do Sentjurja, je prišlo do okvare na sprednjem levem kolesu. Avto je začelo zanašati na levo in desno, nakar se je prevrnil pod cesto in obstal na strehi. Škoda so ocenili na 200.000 dinarjev.

Motorist v jarku
Motoristu Jožetu Peterletu iz Radomelj je na avtomobilski cesti pri Gor. Dragi 16. septembra ob 11.30 zaprl pot tovornjak, ki je iz nasprotne smeri prehitel nekega drugega voznika s tovornim vozilom. Peterle se je umaknil na bankino, od tam pa ga je zaneslo v jarek, kjer se je prevrnil. Gmotno škodo so ocenili na 10.000 dinarjev.

Neprevaden avtomobilist
Na Zagrebški cesti v Novem mestu se je voznik osebnega avtomobila KR-35-22 Ivan Kodrič 20. septembra ob 10.30 zaletel v tovornjak NM-14-67, ki ga je peljal Viktor Mikec proti tovarni IMV. Kodrič je hotel prehiteti po napačni strani, ker je prezrl smeri znak na tovornjaku. Škodo so ocenili na 80.000 dinarjev.

Prezek kandijski most
Na kandijskem mostu v Novem mestu sta se 21. septembra zjutraj stesno srečala avtobus NM-

20-52, ki ga je vozil Boris Stopar, in tovornjak, ki ga je upravljal Jože Gorše. Avtobus je dobil le manjše raze. — Okrog 12.30 ure pa se je Stoparjev avtobus srečal s tovornjakom GO-17-58, ki ga je vozil Viljem Makarovič. Tu di tokrat je bil most čez Krko v Novem mestu preozek, poškodbe pa so nastale predvsem na karseriji avtobusa.

Avto s ceste proti postaji
21. septembra ob 5.42 je voznik osebnega avtomobila LJ-265-52 Franc Jerele s hitrostjo kakšnih 60 km na uro prehitel na Ljubljanski cesti v Novem mestu kolesarja Janeza Macedonija. Osebnni avto je tedaj z mokre ceste zaneslo proti železniški postaji, kjer se je ustavil na pločniku. Voznik je med tem padel iz vozila. Škoda so ocenili na 600.000 dinarjev.

Napačno prečkanje ceste
Ko je 18. septembra ob 19.30 Marija Vodopivec v Novem mestu na Glavnem trgu pri hiši št. 21 prečkala cesto, jo je podrl motorist Stanko Goršin, ki je z veliko hitrostjo vozil po Novem mestu. Marija Vodopivec je šla čez cesto na nedovoljenem mestu. Prvo pomoč so ji nudili v novomeški bolnišnici.

Z mopeda v bolnišnico
Izpred kolodvorske restavracije v Novem mestu se je hotel 17. septembra ob 18. uri s mopedom odpeljati močno vinjeni Ludvik Bartelj, vendar je šel po 100 metrih vožnje padel. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer mu je prvo pomoč odklonili.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, France Grivec, Miloš Jakopec, Marjan Moškon, Jožica Tepey in Ivan Zoran
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NE v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani